

KOVO 11-OJI – LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA

TU PAŠAUKEI MANE

Kovo 11-osios akto signataras dr. Leonas Milčius

Tu pašaukei mane, kaip ryto paukštį,
Su Sąjūdžio sparnais pakilt į aukštį.
Pakilt aukštai, pasiekti laisvę,
Joje vienoj rast tikrą laimę.

Rast žmogui laimę ne vergijoje,
Kur tiesos žodžio dažnas bijo,
Kur net graži tėvų kalba
Galėjo likti pasmerkta.

Gera, kad ne vienoj širdy
Buvai gyva, buvai brangi.
Degei karšta kibirkštimi,
Kai siautė vėtros naktimi.

Gera, kad išlikai tauta,
Ne vien svajonių Lietuva.
Su savo didvyrių šlove,
Tarsi srove tokia gaivia.

Tauta vieninga ir drąsi
Stovėjo Baltijos kely,
Stovėjo žvarbią Sausio naktį,
Kai kulkų skausmą teko kęsti.

Kentėjom, laikėmės kartu,
Prie laužų laisvei uždegtų.
Auka skaudi, auka brangi
Ilsis Antakalnio smėly.

.....
Tu pakilai dabar aukštai
Ir stebis Nemuno krantai.
Žaliais laukais, margais žiedais
Žydėk, Tėvyne, amžinai.

2020-01-31, Raudondvaris

TURKIJA PRADĖJO SIRIJOS PUOLIMĄ

Turkija skelbia pradėjusi karinę operaciją prieš Sirijos gin-
kluotąsias pajėgas. Turkija kovo 1 d. pareiškė, kad „sėkmingai“
tęsia karinę operaciją prieš Rusijos remiamą Damasko režimą
Šiaurės Vakarų Sirijos Idlibo regione, tačiau pabrėžė nenorinti
konfliktuoti su Maskva.

„Po siaubingo vasario 27-osios išpuolio Idlibe (po oro
antskrydžio prieš turkų karius) sėkmingai tęsiama operacija
„Pavasario skydas“, – sakė Turkijos gynybos ministras Hulusi
Akaras, kurį citavo Turkijos valstybinė Anatolijos naujienų
agentūra.

ELTA, LRT

DONBASE ŽUVO UKRAINOS KARIŠKIS

Kovo 1 d. vienas Ukrainos kariškis žuvo ir dar šeši buvo
sužeisti, prorusiškiems separatistams sekmdienį apšaudžius
Ukrainos karinių pajėgų pozicijas Donbase, pranešė Ukrainos
gynybos ministerija. Anot pranešimo, priešas sekmdienio po-
pietę keturis kartus apšaudė Ukrainos karinių pajėgų pozicijas.

Po du kartus buvo apšaudytos operatyvinių-taktinių grupių
„Rytai“ ir „Šiaurė“ atsakomybės teritorijos, tuo tarpu pajėgų ir
įrangos atskyrimo zonos separatistų taikiniais nebuvo, teigiama
pranešime.

LRT

UŽSIDARĖ PARYŽIAUS LUVRO MUZIEJUS

Garsusis Paryžiaus Luvro muziejus kovo 1 d. neatvėrė
durų lankytojams, nes darbuotojai dėl koronaviruso grėsmės
atsisakė dirbti, naujienų agentūrai AFP pranešė profsąjungos
atstovas.

Apie 300 gausiausiai pasaulyje lankomo muziejaus dar-
buotojų ryte surengė susirinkimą ir „beveik vienbalsiai“ nu-
sprendė neatidaryti muziejaus, sakė profsąjungos CGT atstovas
Christianas Galanis. Anot jo, vadovybės atstovams nepavyko
įtikinti darbuotojų eiti dirbti.

Prancūzijoje nuo sausio pabaigos užregistruota 100 korona-
viruso atveju, du žmonės mirė.

LRT

LRV

„Ji atidžiai stebi, kaip el-
giasi labiau patyrę, bet spren-
džia ji pati. Laisvai ir drąsiai,
nebijodama bandyti ir atrasti.
Laisvės vėjo vedama, ji ieško
savos, nepriklausomos krypties.
Švęskime Laisvę, nes tik
laisvi užaugam dideli!“ –
šiais žodžiais Kovo 11-osios
trisdešimtmečiui skirtame
vaizdo klipe visuomenė kvie-
čiama kartu švęsti ir aktyviai
dalyvauti Lietuvos miestų ir
miestelių organizuojamuose
renginiuose.

2020 m. kovo 11 d. su-
kanka lygiai 30 metų, kai
Aukščiausioji Taryba-
Atkuriamasis Seimas paskelbė
apie Lietuvos nepriklausomy-
bės atkūrimą. Ši žinia iškart
pasklido po visą pasaulį.

Po 30 metų kviečiame vis-
sus drauge švęsti veržlią, mo-
dernią ir drąsiai ateitį pasitin-
kančią Lietuvą, kurią, laisvės
vėjo vedami, kūrėme šiuos tris
dešimtmečius.

„Šiandien esame absoliučiai
pilnaverčiai pasaulio dalyviai
tiek moksle, tiek versle, tiek

kultūroje. Mūsų šalyje gim-
ta pasauliniai start-up’ai, čia
krypsta įvairių šalių investuo-
tųjų akys, mūsų mokslininkai
rodo lyderystę fizikos, medi-
cinos, technologijų ir kitose
srityse, turime tokio pasaulinio
masto kultūros atstoves kaip
Asmik Grigorian ar Mirga
Gražinytė-Tyla. Galėčiau var-
dinti ir vardinti, bet išvada aiški
– mes jau praėjome tą etapą, kai
vien mokėmės iš kitų. Šiandien
mes patys galime daug duoti
pasauliui ir tą darome“, – tei-
gia Vyriausybės kanceliarijos
Lietuvos įvaizdžio grupės va-
dovas Marius Gurskas.

Kovo 11-osios trisdešim-
tmečio simbolis – laisvės vėjo
malūnėliai, kurie, minint pir-
mąsias Lietuvos nepriklausomo-
mybės atkūrimo dienos meti-
nes, sukosi susirinkusiųjų prie
Seimo rankose, simboliškai
skleisdami žinią apie atkurtą
Lietuvos nepriklausomybę.

Šiandien mes irgi sakome
– esame ir norime visada būti
laisvi. Kad galėtume keliauti
ten, kur šaukia svajonės. Ir

kad vėjas nuolat suktų mūsų
laisvės malūnėlio sparnus.

Kviečiame visus pasiga-
minti šventės simbolį tiek
namuose, tiek bendruomenių
organizuojamose dirbtuvėse
(vaikų darželiuose, bendrojo
lavinimo mokyklose, įstaigo-
se, organizacijose miestuose,
miesteliuose ir kaimuose).

Daugiau informacijos apie
būsimus renginius ir laisvės
malūnėlių dirbtuvėles bus
galima rasti www.lietuva.lt
(šiuo metu jie aktyviai regis-
truojami).

Pagrindinis Kovo 11-osios
trisdešimtmečio renginys
„22:44 Lietuvos laiku“ vyks
Nepriklausomybės aikštėje
Vilniuje. Parlamento rūmai –
istorinis ir mums itin svarbus
pastatas – taps simboliu
atskaitos tašku 3D vaizdo
grafika atkurtoje modernios
Lietuvos istorijoje 22.44 val. –
šią valandą 1990-aisiais buvo
paskelbtas Nepriklausomybės
Atkūrimo Aktas. Lietuvoje
renginio metu dangų nušvies
šventiniai fejerverkai. **LRV**

LIETUVOS PREZIDENTAS:
SUTARIMUI DĖL ES BIUDŽETO REIKIA DAUGIAU LAIKO

Pasibaigus Europos Vadovų
Tarybos (EVT) susitikimui,
vadovai sutarė toliau tęsti
diskusijas dėl Daugiametės
finansinės programos 2021 –
2027 metams. Pasak Lietuvos
Respublikos Prezidento Gitano
Nausėdos, derybos įvairiuose
dvišaliuose ir daugiašaliuose
formatuose buvo ilgos ir in-
tensyvios.

E V T P i r m i n i n k a s
Charlesas Michelis vasario
21-ios dienos naktį susitiko
su visų šalių atstovais ir iš-
klaušė jų pozicijas bei dery-
binius argumentus. Lietuvos

Respublikos Prezidentas su-
sitikime su Ch. Micheliu
padėkojo EVT Pirmininkui už
pastangas suartinti valstybių
interesus, tačiau griežtai pa-
kartojo Lietuvos pozicijas dėl
poreikio didinti finansavimą
sanglaudos politikai, žemės
ūkiui, Kaliningrado tranzito
ir Ignalinos AE uždarymo
programoms. Prezidentas taip
pat pasisakė už korekcijų ES
biudžete panaikinimą.

Prieš prasidedant plenarinei
EVT darbo sesijai, šalies vado-
vas susitiko su Ambicingos
Europos (sanglaudos) Grupe,

kuriai priklauso 17 šalių narių
lyderiai. „Solidarumas tarp
šalių yra itin svarbus veiksnys,
siekiant bendrų tikslų derybo-
se“, - teigė Prezidentas.

Šalies vadovas taip pat
susitiko su neto mokėtojų
į ES biudžetą vyriausybių
vadovais, su kuriais siekta
kompromiso tiek dėl ES biu-
džeto dydžio, tiek dėl atskirų
biudžeto eilučių.

Kitas ES Vadovų Tarybos
susitikimas numatomas kovo
mėnesį.

**Prezidento komunikacijos
grupė**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Reikšdamas solidarumą su Kinijos žmonėmis, medicinos srities darbuotojais ir tiesiogiai su koronavirusu kovojančiais specialistais, ministrų kabinetas posėdyje pritarė humanitarinės pagalbos – 100 tūkst. eurų – skyrimui su šia epidemija kovojančiai Kinijos Liaudies Respublikai. Šios lėšos skirtos iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo. Pinigai bus pervedami Tarptautinei Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pasmėnūlio draugijų federacijai. Prieš porą savaitių Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis savo laiške Kinijos premjerui Li Kečiangui (Li Keqiang) pabrėžė, kad Lietuva kartu su savo partnerėmis ir tarptautinėmis organizacijomis yra pasirengusi pasiūlyti humanitarinę pagalbą ir užtikrinti glaudesnį bendradarbiavimą su atitinkamomis Kinijos institucijomis siekiant užkirsti kelią epidemijos plitimui pasaulyje.

Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) pranešė, kad Lietuvoje nėra nustatyta nė vieno naujo koronaviruso atvejo. Kaip sakė ministras Aurelijus Veryga, panikuoti nėra jokios priežasties, tačiau siūloma vengti grynųjų pinigų. Į šį pasisakymą sureagavo ir Lietuvos bankas. Sveikatos apsaugos ministras atkreipė dėmesį į esą Lietuvos banko išsakytą pasiūlymą gyventojams: mažiau naudotis grynaisiais pinigais, daugiau – bankų kortelėmis. Vis dėlto Lietuvos bankas aiškina, kad kol kas nėra įrodymų, kad infekcija plitų per eurų banknotus. „Eurosistema reguliariai atlieka tyrimus dėl galimo euro banknotų gamybos ir apyvartos poveikio visuomenės sveikatai, įskaitant ir viruso atvejus. Virusų, kaip ir įprasto sezoninio gripo, atveju užsikrėtusio žmogaus kvėpavimo takų sekreto lašelėliai patekę ant banknotų, kaip ir ant bet kurio kito paviršiaus, išlieka aktyvūs ribotą laiką. Užsikrėtimo virusu per banknotus tikimybė yra labai maža, palyginti su kitais paviršiais, pavyzdžiui, durų rankenomis, turėklais, šviesos jungikliais, pirikinių krepšeliais“, – rašoma pranešime žiniasklaidai.

Kauno klinikų atstovai neslepia pasigedę medicininių kaukių. Medikai įtaria, kad jas slapčia išsinešę klinikų pacientai, tad šiems dar kartą praneša, kad kaukės nuo koronaviruso neapsaugo. Kauno klinikų atstovai perspėjo, kad kaukes galėtų laikyti seifuose, nukreipti pacientus į specialiai koronaviruso epidemijai parengtas ligonines, bet tai esą problemos neišspręstų. Kauno klinikų medikai neslepia, kad šiuo metu darbo sąlygos, kai Lietuva gauna vis daugiau įvairios informacijos apie plintantį koronavirusą, nėra lengvos ir jie mieliau dirbtų „komforto zonoje“. Kauno klinikų medikai tikino, kad kovoje su koronavirusu visi gali padaryti klaidų, mat tai yra naujas virusas, kuris prieš porą mėnesių „net gimęs nebuvo“. Dėl to, kaip ragino medikai, pacientai tiesiog turėtų nepamenuoti ir vykdyti oficialių pareigūnų paskelbtas rekomendacijas.

Lietuvoje jau gerą dešimtmetį aukštosiose mokyklose nerengiant bibliotekinių, kai kurios bibliotekos skundžiasi jų stygiu. Esą šių įstaigų ramstis yra senieji bibliotekininkai, o naujų rengimas tampa pačių bibliotekų atsakomybe. Tai daryti, anot bibliotekų, neapsimoka ir tuo užsiimti turėtų universitetai. Bibliotekininkų pagal išsilavinimą Lietuvoje vis mažėja – universitetai jų neberengia dešimtmetį. Dėl to kai kurios bibliotekos sako esančios priverstos pačios mokyti savo jaunuosius kolegas.

Dėl padidėjusios koronaviruso grėsmės didžiosiose šalies ligoninėse draudžiamas pacientų lankymas. Besikreipiantys pacientai – tiek vaikai, tiek suaugę, įleidžiami per vieną įėjimą. Tokių priemonių Kauno klinikos ėmėsi iškart po to, kai buvo pranešta apie pirmąjį patvirtintą užsikrėtimo COVID-19 virusu atvejį Lietuvoje.

Vasario 28 d., penktadienio vakarą, gavusi sveikatos apsaugos ministro rekomendacijas, Seimo valdyba dėl koronaviruso grėsmės atšaukė visus renginius parlamento rūmuose, tarp jų – ir Kovo 11-osios trisdešimtmečio minėjimą. Anot Seimo valdybos sprendimo, iki balandžio 30 dienos atšaukiami visi uždaroje patalpose numatyti renginiai Seime, taip pat Seimo renginiai, skirti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 30-mečiui.

Valstybinė lietuvių kalbos komisija (VLKK) šeštą kartą įteikė apdovanojimus už lietuvių kalbos puoselėjimą – reikšmingus lietuviškos terminijos kūrimo darbus, mokslo kalbos puoselėjimą ir visuomenės kalbinį švietimą. Šiemet apdovanoti: daugiakalbio Mechanikos terminų žodyno (2019) autoriai prof. habil. dr. Antanas Žiliukas, doc. dr. Antanas Juozas Bražiūnas, prof. dr. Alvydas Kondratas, doc. dr. Donatas Markšaitis, prof. habil. dr. Vytautas Ostaševičius, doc. dr. Albinas Palionis, prof. dr. Rymantas Tadas Toločka, prof. dr. Pranas Žiliukas, kultūros ir visuomenės veikėjas, leidėjas, poetas Juozas Žitkauskas, Lietuvių kalbos draugijos narė, kalbos ugdymo ir kalbininkų atminimo renginių iniciatorė ir organizatorė Aldona Pauliukaitienė, buvęs Šolomo Aleichemo ORT gimnazijos direktorius Miša Jakobas. Laureatams įteikta Roko Dovydeno sukurta „Sraigė“ skulptūrėlė ir diplomai.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

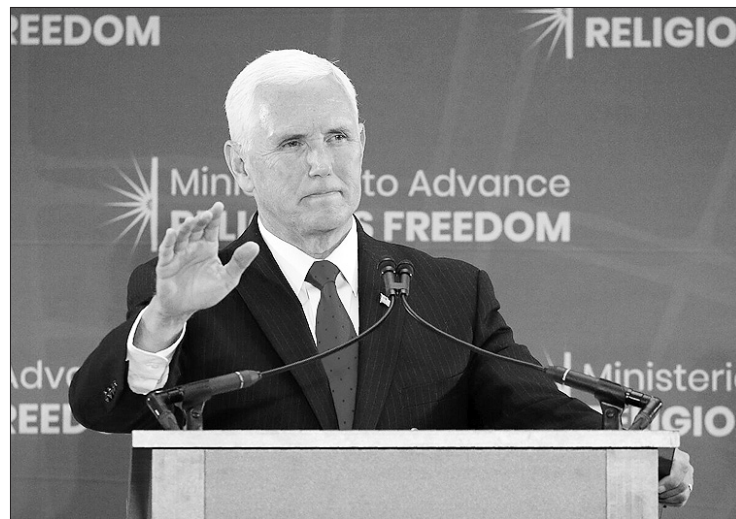
JAV PO ŠEŠIŲ SAVAIČIŲ PRADĖS VAKCINOS NUO KORONAVIRUSO KLINIKINIUS BANDYMUS

Vakcinos nuo naujojo koronaviruso klinikiniai bandymai Jungtinėse Valstijose bus pradėti maždaug po šešių savaitių, tačiau ji rinkoje anksčiau 2021-ųjų veikiausiai nepasirodys.

Tai „Fox News“ televizijos eteryje pranešė JAV viceprezidentas Mike’as Pence’as, kurį prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) paskyrė vadovauti šalies atsakui į šią ligą.

„JAV Nacionalinio alerginių ir infekcinių ligų instituto direktorius Anthony Faucis mus informavo, kad dėl procedūrų supaprastinimo vakcinos nuo naujojo koronaviruso klinikinius bandymus bus galima pradėti apytikriai po šešių savaitių“, – kalbėjo P. Pence’as.

Jis pareiškė, kad JAV valdžia imasi priemonių, kad šie bandymai būtų pradėti kuo greičiau.

JAV viceprezidentas Mike’as Pence’as.

AP

P. Pence’o žodžiais vakcina „bus išbandyta, bet veikiausiai nebus prieinama šį sezoną“, o JAV valdžios institucijos bendradarbiauja su „keliais tiekėjais ir kūrėjais“ bei tikisi, kad „vakcina amerikiečiams bus prieinama iki kitų metų“.

A. Fauci interviu „The Wall Street Journal“ praėjusią

savaitę sakė, kad vakcinos nuo naujojo koronaviruso klinikinius bandymus planuojama pradėti iki šių metų balandžio pabaigos. Pasak jo, nauja vakcina bus išbandyta 20-25 šiuo virusu neužsikrėtusiems savanoriams, o galutinių bandymų rezultatų tikimasi liepą arba rugpjūtį.

LRT

PABĖGĖLIŲ KRIZĖ PRIE ES SIENŲ

Europos Sąjungos sienų kontrolės agentūra FRONTEX kovo 1 d. pranešė paskelbusi „aukšto lygio parengtį“ pasienyje su Turkija, iš kurios tūkstančiai migrantų siekia patekti į Bendriją, ir siunčianti pagalbą Graikijai.

Tuo metu už migraciją atsakingas eurokomisaras Margaritis Schinas socialiniame tinkle „Twitter“ paskelbė, kad paprašė sušaukti neeilinį ES vidaus reikalų ministrų susitikimą aptarti situacijai.

Jis pridūrė, kad tęsiasi Europos Komisijos vadovės Ursulos von der Leyen, graikų premjero Kiriako Micotakio ir vidaus reikalų eurokomisarės Ylvos Johansson konsultacijos.

„Pakėlėme parengties lygį prie visų sienų su Turkija iki aukšto“, – sakoma FRONTEX atstovės pareiškime naujienų agentūrai AFP.

„Gavome Graikijos prašymą dėl papildomos paramos. Jau ėmėmės veiksmų nusiųsti į Graikiją techninės įrangos ir papildomų pareigūnų“, – pridūrė ji.

Tūkstančiai migrantų netrukdomi per Turkiją pasiekė sienas su ES narėmis Graikija ir Bulgarija.

Turkijos prezidentas Recepas Tayyipas Erdoganas pareiškė atvėręs migrantams „vartus“ į Europą. Šis pareiškimas pasirodė po to, kai per Rusijos remiamo Damasko režimo pajėgų antskrydžius Šiaurės Sirijoje žuvo dešimtys turkų karių.

Manoma, kad taip prezidentas mėgina paspausti ES ir NATO šalis paremti Turkijos karinę operaciją Sirijoje.

FRONTEX pranešė, kad atidžiai stebi padėtį prie Graikijos ir Bulgarijos sienų su Turkija ir

ieško „kitų būdų, kaip paremti su Turkija besiribojančias ES šalis“.

„Palaikome glaudų ryšį su Graikijos valdžios institucijomis dėl papildomos paramos, kurią galime suteikti šioje greitai besikeičiančioje situacijoje,“ – sakoma pareiškime.

Pasak agentūros, taip pat atidžiai stebima padėtis Kipre – ES šalyje, kurios šiaurinę dalį kontroliuoja Turkija. Ankara vienintelė pripažįsta vadinajamą Šiaurės Kipro turkų respubliką.

FRONTEX pranešė jau komplektuojanti personalą operacijoms Graikijoje ir Bulgarijoje. Šiuo metu daugiausia agentūros darbuotojų – 400 – yra Graikijos salose, nedidelis kontingentas taip pat tarnauja Evro regione Graikijos pasienyje su Turkija. Bulgarijoje šiuo metu yra 60 pareigūnų.

LRT

IRANAS NEPATENKINTAS DĖL JAV IR TALIBŲ TAIKOS SUSITARIMO

Iranas kovo 1 d., sekmdienį pareiškė, kad nepitaria Jungtinių Valstijų ir Talibano susitarimui, nes, anot Teherano, amerikiečiai neturi teisės spręsti dėl Afganistano ateities.

„Jungtinės Valstijos neturi įstatyminės teisės pasirašyti taikos susitarimo ar spręsti dėl Afganistano ateities“, – sakoma Irano užsienio reikalų

ministerijos pranešime, paskelbtame praėjus dienai po sutarties pasirašymo Kataro sostinėje Dohoje.

JAV ir Talibano derybininkai Dohoje pasirašė istorinį susitarimą, numatantį, jog Amerika išves savo pajėgas iš Afganistano mainais į kovotojų saugumo garantijas, siekiant užbaigti ilgiau kaip 18 metų

besitęsiantį konfliktą.

JAV ir Vašingtono sąjungininkės NATO misijoje įsipareigojo per 14 mėnesių išvesti iš Afganistano visas savo pajėgas, jeigu kovotojai laikysis susitarimo sąlygų.

Vasario 29 d., šeštadienį pasirašytu susitarimu JAV ir Talibanas taip pat įsipareigojo apsikeisti tūkstančiais belaisvių, kad šis žingsnis taptų „pasitikėjimą stiprinančia priemone“.

LRT

JUNGTINĖ KARALYSTĖ RUOŠIASI DIDELIAM KORONAVIRUSO PROTRŪKIUI

Jungtinė Karalystė rengiasi dideliame koronaviruso protrūkiui. „Mes turime aiškią strategiją, kaip kovoti su koronavirusu – tai labai, labai didelis iššūkis“, – stočiai „Sky News“ sakė sveikatos sekre-

torius Mattas Hancockas. Anot jo, šalis ruošiasi tam atvejui, „jei bus blogiau, daug blogiau“.

Didžiojoje Britanijoje, kaip ir kitose šalyse, pavyzdžiui, gali būti atšaukti dideli ren-

giniai ir uždarytos mokyklos. „Blogiausio scenarijaus“ planas bus pristatytas vėliau.

Britų vyriausybė, M. Hancock duomenimis, naujos vakcinos kūrimui skyrė 40 mln. svarų.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KAM LIETUVOJE TRUKDO SKANDINAVIŠKI BANKAI

Anokia čia naujiena, kad lietuviai ne itin myli bankus. Ta nemelė geičiausiai yra įaugusi į lietuvių mentalitetą nuo tų laikų, kai garbinga veikla buvo laikoma tik žemdirbystė, o viskas, kas susiję su pinigais – „nešvaru“. Blogiausia, kad ta nemelė akimirksniu sugeba persiversti į pavydą turtingesniai... Šį bjaurų mūsų tautiečių bruožą paranku išnaudoti – Kremliaus hibridinio karo mašina tuo mielai užsiima. Vis pasigirsta kaltinimų konservatoriams ir buvusiai šalies vadovei Daliai Grybauskaitei, neva jie atsakingi už „Snoro“ banko sužlugdymą ir „milijonų išvogimą“, nors jau teisėsauga yra išsiaiškinusi ir paviešinusi, kur nukeliavo „Snoro“ pinigai ir kaip juos savinosi ir švaistė šio banko savininkai Raimondas Baranauskas ir Vladimiras Antonovas, kurie, ėmus aiškėti, kad bankas bankrutuoja, susivyniojo meškeres ir pabėgo į Rusiją (tiesa, dėl vaizdo tarpine stotele jie buvo pasirinkę Angliją, kur ilgai neužsibuvo). Ten jie ir dabar saugiai įsitaisę. Tačiau pas mus Kremliaus propagandos nuodus pilstantys veikėjai apie R. Baranuską ir V. Antonovą nekalba. Beje, bankrutavusio „Ūkio“ banko savininkas Vladimiras Romanovas irgi pabėgo į Rusiją. Turint galvoje šių istorijas, kyla klausimas – ar tai ne pagrindas kalbėti apie Rusijos apgalvotą specialią veiklą žlugdant finansinę sistemą Lietuvoje?

Kol taip spėliojame, politikos apžvalgininkas ir analitikas Marius Laurinavičius atkreipė dėmesį į švedų laikraštį „Dagens Industri“, kuriame kalbama apie Kremliaus pastangas iš Baltijos šalių rinkos išstumti skandinaviskus bankus. Pasak M. Laurinavičiaus, Kremliaus vykdomą kampaniją jis jau senokai stebi, netgi yra apie tai kalbėjęs su švedų ekspertais, matančiais tą pačią tendenciją. Deja, Lietuvoje į tai mažai krepiama dėmesio, ar net iš viso nekalbama. „O tai labai rimta grėsmė, kuria reikėtų tikrai ne juokais susirūpinti.“ – teigia M. Laurinavičius.

Švedų periodinis leidinys pateikė niūrią žinią, cituodamas savos šalies žvalgybos šaltinius, kurie kalba apie aktyvią Rusijos kampaniją, kad išstumtų SEB ir „Swedbank“ iš Baltijos šalių. „Gazprom“ per tarpininkus tuo pat metu perima Nynāshamn uosto kontrolę. Leidinio „Dagens Industri“ išvada kategoriška: „verslui jau reikia kariuomenės hibridinio karo specialistų pagalbos. Ir skubiai.“

Verta prisiminti skalūnų dujų ir naftos paieškų istoriją Lietuvoje, kai net Žygaičių kaimo žmonės garsiai prašė Vladimiro Putino gelbėti Lietuvą nuo JAV kompanijos „Chevron“, kuri norėjo išžvalgyti Lietuvos skalūnų telkinius (2014 m.). Deja, deja, su „Gazprom“ apmokėta propaganda Lietuvoje susidūrus buvo pralaimėta. O ir patariamasis referendumas dėl atominės elektrinės statymo (2012 m.) primena būti budriems. Lietuvos piliečiai užkibo už žodžio „patariamasis“ ir referendumu patarė Lietuvoje nestatyti atominės elektrinės su Japonijos Hitachi kompanijos pagalba, nors su Latvija ir Estija buvo sutarta statyti. Nestatė Lietuva, tai Rusija pastatė 50 km nuo Vilniaus Baltarusijoje – Astravo atominę elektrinę... Štai ką reiškia

MUTUOJANTI DEZINFORMACIJA KELIA PAVOJŲ DEMOKRATIJAI

Kiek maistinga jūsų dieta? Ne tai, ką valgo, o tai, ką vartojate savo akimis ir ausimis?

Nelabai galime pasiteisinti, kai piktnaudžiaujame riebalais, cukrumi arba alkoholiu. Tiesiog pakanka paskaityti etiketes. Tačiau ką daryti, kai vartojama per daug gąsdinimo, mitų ir sensacijų? Toks valgiaraštis mus daro bailius, kupinus apmaudo ir įtarių. Tai kenkia mūsų sveikam protui ir daro žalą kitiems. Nesant bent šio tokio sutarimo dėl faktų, politika paralyžiuojama; gandai įžiebiami riaušes.

Net ir tvyrant itin priešinančiai atmosferai mums nepatinka, kai mumis manipuluojama, juolab jeigu tai daro pašaliečiai. Tik nedaugelis žmonių dezinformaciją vartoja sąmoningai. Vis dėlto mes smarkiai perdedame savo gebėjimą ją pastebėti. Niujorko ir Stanfordo universitetų tyrėjai neseniai atliko kelis mėnesius trukusius bandymus su 90 žmonių grupėmis įvairiose Jungtinių Valstijų vietose ir nustatė, kad dauguma jų, kad ir koks būtų šių žmonių išsilavinimas, nesugebėdavo pastebėti dezinformacijos, užmaskuotos kaip naujienos.

Ideologija ir padėdavo, ir trukdydavo. Konservatyvių pažiūrų dalyviai sugebėdavo pastebėti melagenas, kai jos būdavo gaunamos iš liberaliųjų šaltinių, ir atvirkščiai. Tačiau abiejoms grupėms prastai sekdavosi, kai informacija būdavo gaunama iš neva saviškių. Net kai tiriamieji būdavo paprašomi patikrinti informaciją pagal faktus, jie vis tiek nesugebėdavo pastebėti nesąmonių. Rezultatai būdavo vienodai prasti, kai žmonės dirbdavo tiek vieni, tiek kartu su kitais.

Šios išvados, paskelbtos „Financial Times“ mano kolegos Gilliano Tetto, atitinka virtinę kitų tyrimų. Oksfordo interneto institutas nustatė, kad su Britanijos visuotiniais rinkimais gruodį susijusiomis „šlamštinėmis naujienomis“ būdavo labiau dalijamasi nei rimtosios žiniasklaidos straipsniais.

Agentūra „Newsguard“, vertinanti naujienų svetaines pagal jų skaidrumą ir patikimumą, daro išvadą,

kad apie dešimtadalis internetu skelbiamų straipsnių, kuriuos stebi amerikiečiai, yra melagingi. „Newsguard“ siūlo pagalbą – už mėnesinį užmokestį. Nuorodos į naujienų svetaines, skaidriai atskleidžiančias, kas jas valdo ir kokių vidaus procedūrų laikomasi, taip pat atsakingai skelbiančios ir redaguojančios savo straipsnius, mano ekrane būna pažymėtos žaliu ženkliu. Kartą spragtelėjus galima gauti išsamų „maisto sudėties pranešimą“, kuriame pateikiami kriterijai ir išvados, pagrindžiančios vienokį ar kitokį įvertinimą.

Panaši sistema, žinoma kaip „Trust Project“, skatina „Google“ vykdant paieškas suteikti palankesnius reitingus naujienų kanalams, įsipareigojusiems laikytis geros praktikos taisyklių.

Geresnis ženklavimas neabejotinai yra sprendinio dalis. Tačiau kriterijai, pagrindžiantys tokias pastangas, gali būti slidus reikalas. Kai kurie jų pagirtinai aiškūs – pavyzdžiui, ar tam tikra naujienų svetainė turi buveinės adresą? Ar ji įdarbina tikrus žmones, ar skelbia atitaisymus? Daugelis dezinformacijos skleidėjų šių patikrinimų neišlaiko. Tai žinantys vartotojai gali vartoti labiau higieniškus produktus.

Vis dėlto kiti kriterijai yra subjektyvesni, pavyzdžiui, pastangos atskirti naujienas nuo komentarų. Šios taisyklės griežtai laikomasi amerikiečių žurnalistikoje, bet ji miglotai traktuojama kitur. Šiaip ar taip, bet kokie redakcijos sprendimai būna selektyvūs. Propaguojant menamo objektyvumo standartą pasitikėjimas gali būti sumažintas, o ne sustiprėti.

Ne mažiau keblus klausimas – kada technologijų milžinėms derėtų įsikišti. Džiaugiuosi, jog „Facebook“ pataisė savo programas, kad užkirstų kelią Kinijos dezinformacijai iškraipyti Taivano prezidento rinkimus. Man būtų mažiau malonu, jeigu technologijų bendrovė padėtų, tarkime, Lenkijos vyriausybei priešintis Europos Sąjungos spaudimui dėl šios šalies griežtų teisinės sistemos reformų.

Gali kilti pagunda kliautis

faktų tikrinimu ir paneigimu. Europos Sąjunga turi mažą, bet pagirtiną tuo užsiimančią padalinį. Tačiau įrodymai, kad paneigimas veikia, yra silpni. Jeigu žmonės įpranta valgyti kokį nors maistą, jie nelinkę patikėti, kad tai jiems žalinga. Eibes krečiantys užsienio veikėjai išnaudoja realų visuomenės skeptiškumą ir nenorą sutikti su faktais įvairiomis temomis – pradedant skiepais, baigiant užsienio politika. Naudodamiesi internetu, jie tai gali daryti kaip niekad anonimiškai, betarpiškai ir prasismelkdami visur.

Tuo metu mūsų žiniasklaidos pamatai yra suskeldėję. Verslo modelis, išlaikęs daugelį pagrindinių informacijos tiekėjų, žlugo, ir nuo to ypač nukentėjo vietinių naujienų teikėjai. Pasitikėjimas vyriausybe ir politika irgi nusmuko.

Visa tai daro mus pažeidžiamus žalingam melui. Valstybės departamentas anksčiau šį mėnesį atkreipė dėmesį į socialinių tinklų paskyras, susijusias su Kremliumi ir skleidžiančias sąmokslų teorijas apie koronavirusą. Ukrainoje suklastotas elektroninis laiškas, esą išsiųstas Sveikatos apsaugos ministerijos, išprovokavo žmones blokuoti kelius ir daužyti autobusų, vežusių evakuotus žmones į karantino įstaigas, langus. Kremlius savo indėlį neigia, bet Rusijos rimtoji žiniasklaida entuziastingai įsikibo temos, jog virusas yra sukurtas Vakaruose dėl nedorų komercinių arba geopolitinių tikslų.

Viena amerikiečių labdariniga organizacija – Nacionalinis demokratijos fondas – neseniai paskelbė mano ilgą pranešimą apie dezinformaciją. Jis yra dalis straipsnių ciklo, pateikiančių sprendinių, kaip galima priešintis autoritarinių valstybių „aštriosios galios“ (*sharp power*) atakoms prieš demokratijas.

Mano pagrindinė mintis – kad joks pavienis sprendinys mūsų neišgelbės ir kad turime daug pasirinkimų, jeigu tik nuspręstume jais pasinaudoti. Geresnis informacijos ženklavimas būtų pravartu, kaip ir aktyvesnis esamų priežiūros priemonių naudojimas.

Britanijoje agentūra „Ofcom“, nors ir pavėluotai, imasi priemonių prieš propagandos kanalus. Šį mėnesį ši transliuotųjų priežiūros institucija skyrė 20 000 svarų baudą vienai rusams priklausančiai Londono registruotai įmonei už jos šališką nuostatą dėl atakos Solsberyje panaudojant nervus paralyžiuojančią me-

(Nukelta į 4 psl.)

hibridinis karas. Propaganda ir vėl apmokėta „Gazprom“ pinigais.

Tad abejonių, kas suinteresuotas išstumti iš Baltijos šalių skandinaviskus bankus, nėra. Todėl belieka atkreipti dėmesį, kurie Lietuvoje politikai nuolat kalba, „kokie blogi yra skandinaviški bankai“ – ir sužinosime, kas dirba Kremliui, o per artimiausius Seimo rinkimus pasistenkime juos „išmesti už borto“.

Kęstutis Šilkūnas

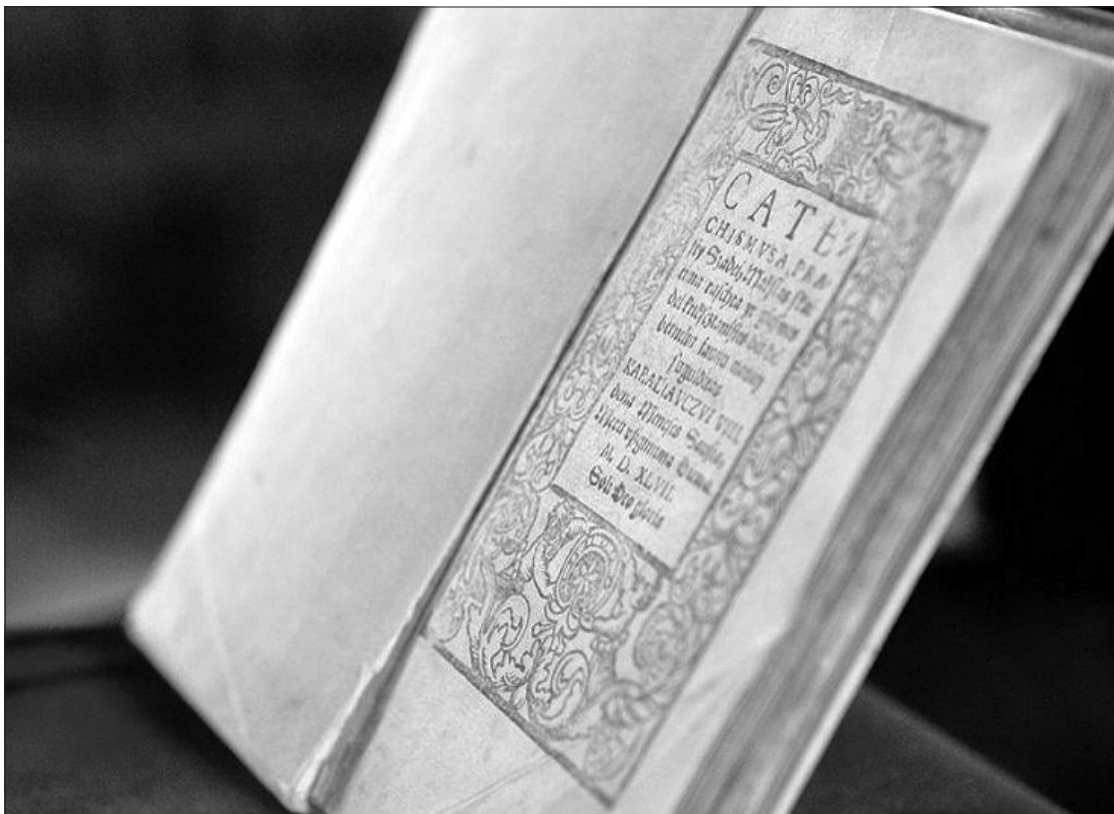
DIDINAMA LIETUVOS VALSTYBĖS PARAMA BALTARUSIJOS, LENKIJOS IR KALININGRADO SRITYJE DIRBANTIEMS LITUANISTINIO ŠVIETIMO MOKYTOJAMS

LR Vyriausybei pritarus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patikslintam „Asmenų, vykdančių ar vykstančių vykdyti lituanistinį švietimą užsienyje, rėmimo ir skatinimo tvarkos aprašo“ pakeitimui, pusantro karto didinamos išmokos lituanistinio švietimo mokytojams, dirbantiems Baltarusijos, Lenkijos ir Kaliningrado srities (Rusija) lietuviškose mokyklose. Tuo siekiama padėti lietuviams išsaugoti kalbą, tradicijas, papročius, užtikrinti lituanistinių mokyklų lietuvių etninėse žemėse veiklos tęstinumą.

Šešiose lietuviškose bendrojo ugdymo įstaigose ir daugiau nei 20-yje neformaliojo ugdymo (savaitgalinių) mokyklų Baltarusijoje, Lenkijoje,

Kaliningrado srityje aktyviai vykdomas lituanistinis švietimas: mokoma lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, supažindinama su etnokultūra, mokyklose pažymimos Lietuvos valstybinės ir tautinės šventės, vaikų ir jaunimo meno kolektyvai savo gyvenamuosiuose kraštuose atstovauja Lietuvai, taip pat atvyksta į renginius Lietuvoje. Tačiau stingant finansinės paramos iš Lietuvos ir palaikymo iš vietinės valdžios, vis mažiau Lietuvos mokytojų pastaruoju metu ryžtasi važiuoti į Lietuvos etninėse žemėse įsikūrusias lietuviškas švietimo įstaigas. Tikimasi, kad svaresnė finansinė Lietuvos valstybės parama padės pritraukti ir daugiau mokytojų į šių kraštų lietuviškas mokyklas.

LRV

Lietuviška knyga.

LRV

PREMJERAS: VALSTYBĖS PAREIGA NUOLAT RŪPINTIS LAISVĖS KOVŲ DALYVIAIS

Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis vasario 11 d. susitiko su Sausio 13-osios organizacijų atstovais ir aptarė aktualius šiai bendrijai klausimus.

„Sausio 13-oji – laisvės gynėjų krauju parašytas mūsų naujosios istorijos puslapis. Drąsūs žmonės aukojosi vardan Tėvynės, jų dėka Lietuvos valstybė tapo nenugalima ir stipri. Amžiais prisiminsime mūsų tautos didvyrius ir turime padaryti viską, kad laisvės kovos dalyviai, nukentėję nuo okupantų, sulauktų rūpestingo valstybės dėmesio ir užtarnautos pagarbos“, – sakė premjeras.

Susitikimo metu kalbėta apie Sausio 13-ąją nukentėjusiųjų atminimą įamžinančios stelos pastatymą ir darbų finansavimą. Šią stelą ketinama pastatyti Vilniaus Liepynės kapinėse.

Taip pat diskutuota apie valstybės dėmesį ir pagalbą nukentėjusiųjų šeimos nariams, apie artėjančią sausio 13-osios 30 metų sukaktį ir tinkamą jos minėjimą visoje šalyje.

Premjeras padėkojo laisvės gynėjams už indėlį į valstybės kūrimą, sakydamas, jog artėjanti Vasario 16-oji dar kartą primena mums visiems garbingą istoriją ir ją pagerbiame išskeldami trispalvės pirmiausia savo širdyse. **LRV**

LIETUVOS PRISTATYMO UŽSIENYJE STRATEGIJĄ KURS VIENI GERIAUSIŲ RINKODAROS IR ŽENKLODAROS EKSPERTŲ

Vasario 12 d. LR Vyriausybės kanceliarija pasirašė sutartį su UAB „NEW Agency“ dėl Lietuvos pristatymo užsienyje strategijos 2020–2030 m. parengimo.

Šią strategiją rengs strateginė kūrybos agentūra „New!“, verslo konsultavimo įmonių grupė „Synthesis Consulting Group“, socialinių tinklų agentūra „SuperYou“ ir viešųjų ryšių kompanija „Blue Oceans PR“. Į ekspertų komandą suburti šalies rinkodaros, komunikacijos, ženkloros profesionalai. Jiems talkins gerai pasaulyje žinomas šalių prekių ženklų kūrėjas Simonas Anholtas, per savo karjerą konsultavęs net 40 šalių vyriausybės.

„Iki šiol neturime koordinuotos šalies pristatymo užsienyje strategijos, dėl to sumažėja mūsų atpažįstamumo galimybės tikslinėse užsienio rinkose ir sunkiau išryškinti konkurencinius pranašumus regione. Todėl būtina sukurti vieningą šalies pristatymo sistemą, susitarti dėl komunikavimo kryptių bei gairių ir siekti didesnio Lietuvos žinomumo, kryptingo mūsų valstybės užsienyje pristatymo“, – sakė Vyriausybės kancelerio pirmasis pavaduotojas Deividas Matulionis.

Pasak agentūros „New!“ įkūrėjų Tomo Ramanausko ir Maksimo Kuzmino, šis darbas yra labai atsakingas ir svarbus, jį akylai stebės visuomenė, nes Lietuvos įvaizdis itin jautri tema. Nuo pat

LR Vyriausybės kanceliarija pasirašė sutartį su UAB „NEW Agency“ dėl Lietuvos pristatymo užsienyje strategijos 2020–2030 m. parengimo. **LRV**

Nepriklausomybės atkūrimo trūko sisteminio požiūrio į šalies pristatymą užsienyje, tad, anot ekspertų, prarasta galimybė Lietuvą pasauliui pristatyti nuosekliai. Agentūros „New“ įkūrėjai sakė, jog didžiuojasi galimybe panaudoti savo žinias bei patirtį ir tiki šios reikšmingo projekto sėkme.

„Mes esame prekės ženklo strategai, šiam valstybinės reikšmės projektui ilgai ruošmės ir nekantraujame pradėti jį įgyvendinti. Manome, jog galime padėti Lietuvai išgryninti ilgalaikę šalies pristatymo viziją, kuri leistų geriau konkuruoti tarptautinėje erdvėje“, – teigė Gediminas Užkuraitis, „Synthesis Consulting Group“ partneris.

Vyriausybės kanceliarijos užsakymu atliktas Lietuvos žinomumo ir reputacijos tyrimas parodė, kad nors šalies vardas tikslinėse užsienio rinkose žinomas beveik šimtu procentų, trūksta nuodugnių žinių ir aiškesnio valstybės profilio. Tyrimas atskleidė, kad Lietuva tikslinėse užsie-

nio šalyse labiausiai siejama su turistiniu potencialu – apklaustų septynių užsienio šalių gyventojai Lietuvą sieja su tik su emociniu faktoriumi – keturiais metų laikais, ekologišku.

Rengiant strategiją Lietuvos pasiekimų ir prioritetinių valstybės sričių plėtros pagrindų bus išgrynintos Lietuvos komunikavimo kryptys, visuomenės vertybės, parengtos komunikavimo gairės svarbiais Lietuvai klausimais. Kartu su šalies institucijomis bus pasiektas susitarimas dėl tikslinių užsienio rinkų, šalies pristatymo užsienyje tikslų ir uždavinių, veiklų vertinimo rodiklių, parengtas 10 metų trukmės veiksmų planas. Nustačius bendrus Lietuvos pristatymo tikslus, šalies institucijų vykdoma komunikacija taps kryptingesnė.

Strategija kuriama dešimčiai metų, o jai parengti skirti 6 mėnesiai. Laimėtojas buvo atrinktas viešame konkurse, vadovaujantis ekonominio naudingumo kriterijais, iš trijų pasiūlymus pateikusių ūkio subjektų grupių.

Strategija yra Vyriausybės kanceliarijos vykdomo projekto „Vieningos, viešuosius interesus atitinkančios ir į rezultatus orientuotos Lietuvos pristatymo užsienyje sistemos sukūrimas“, finansuojamo 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų lėšomis, dalis. Strategijos parengimo kaina – 163 325,80 euro.

LRV

(Atkelta iš 3 psl.)

MUTUOJANTI DEZINFORMACIJA KELIA PAVOJŲ DEMOKRATIJAI

džiagą. Šis sprendimas buvo atliktas šeštąjį kartą pažeidus priežiūros institucijos reikalavimus laikytis nešališkumo, dėl kurių jau anksčiau buvo paskelbtas griežtas įspėjimas ir buvo sulaukta pažadų pasitaisyti. „Ofcom“ taip pat skyrė baudą radijui „talkRadio“ už panašų pažeidimą laidoje, vedamoje George'o Galloway – Kremlui simpatizuojančio buvusio leiboristų įstatymų leidejo.

Pagrindinis atsakas turėtų būti ne teisinis ar technologinis, o etinis ir visuomeninis. Mums reikia prisiimti asmeninę atsakomybę, kaip mes dalijamės informacija. Panašiai, kaip įprotis reguliariai plautis rankas padeda mums ir kitiems žmonėms išlikti sveikiems, turime laikytis to paties požiūrio elektroninėje erdvėje. Interneto epochoje paskalos nėra vien paskalos. Jos priešina visuomenę, padeda mūsų priešams ir kenkia mūsų laisvėms. Neatsargios kalbos kainuoja gyvybes.

E. Lucasas, Europos politikos analizės centro (CEPA) viceprezidentas

LIETUVOS VYRIAUSYBĖS AKIRATYJE – GRĮŽUSIŲ VAIKŲ INTEGRACIJA IR ŠVIETIMAS

Lietuvos Vyriausybės kancleris Algirdas Stončaitis pirmininkavo pasitarimui, kuriame aptarti į Lietuvą grįžusių ar grįžtančių emigrantų vaikų integracijos švietimo sistemoje ypatumai ir įvardinti atlikti darbai, kurie ją palengvina. Išklaudyta Švietimo, mokslo ir sporto, Užsienio reikalų, Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos ministerijų ir savi-valdybių asociacijos atstovų informacija apie gerąsias patirtis bei dažniausiai pasitaikančias problemas.

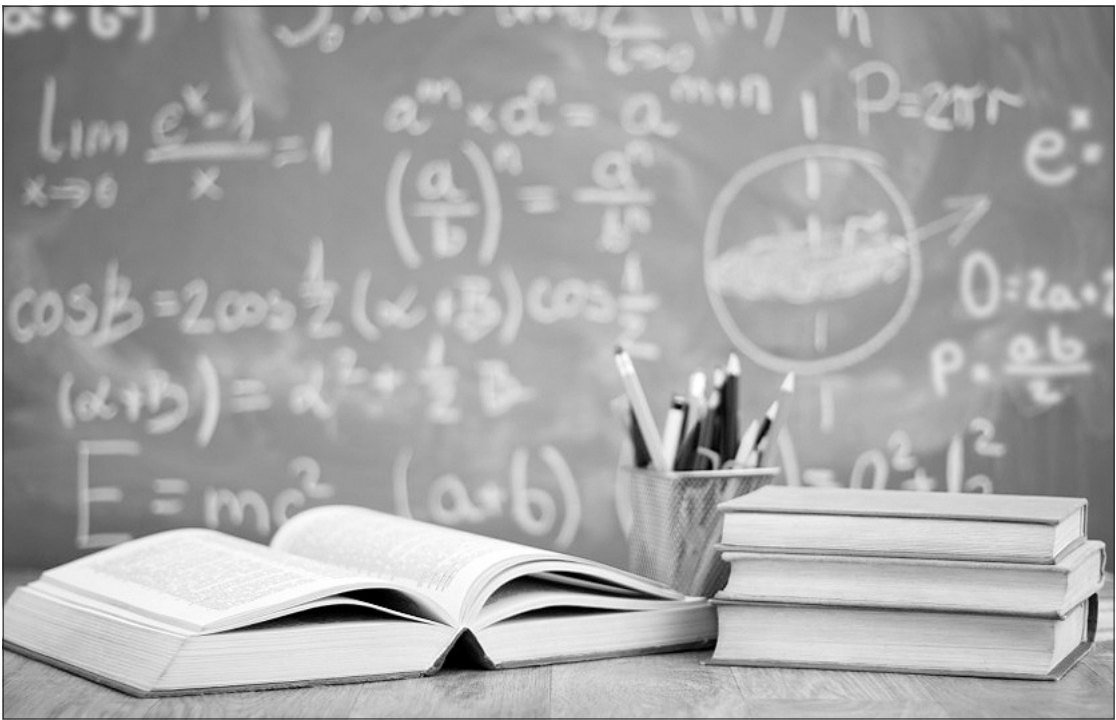
Susitikimo metu pasidžiaugta, kad pozityviai vertinamas pernai sukurtas 33 mokyklų, pasirengusių priimti grįžtančius vaikus, tinklas. Šios mokyklos gali konsultuoti kitas šalies mokyklas. Visos institucijos pabrėžė, kad ši priemonė padės pasiekti pagrindinį tikslą – kad kiekviena Lietuvos bendrojo ugdymo mokykla bei ikimokyklinio ugdymo įstaiga būtų pasirengusi priimti grįžtančius ar atvykstančius vaikus.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pristatė parengtas rekomendacijas mokykloms dėl sugrįžtančių asmenų priėmimo ir integracijos. Priimant grįžusį vaiką į

mokyklą, nustatomi jo mokymosi poreikiai, parengiamas individualus mokymo(si) planas. Vaikams, kurie turi mažiau įgūdžių kalbėti ir mokytis lietuvių kalba, skiriamas papildomas lietuvių kalbos mokymas, mažinant užsienio kalbos pamokų skaičių. Remiantis rekomendacijomis, vaiko pasiekimai neturi būti vertinami.

Taip pat didžiuosiuose Lietuvos miestuose organizuoti seminarai dirbantiems su grįžtančiais vaikais, kuriuose dalyvavo per 400 pedagogų. Be to, švietimo valdymo informacinė sistema jau pritaikyta sugrįžusių į Lietuvą ir išvykstančių į užsienį asmenų stebėsenai. Skirta lėšų Mokinių registro pakeitimams – sukurtos galimybės vertinti sugrįžusiems asmenims teikiamą pagalbą ir užtikrinti 30 proc. didesnę finansavimą.

Pasitarimo dalyviai akcentavo, kad nuotolinio mokymo paslaugos turėtų būti tobulinamos ir dar labiau pritaikytos planuojantiems grįžti asmenims, o ne atkartojančios Lietuvos mokyklų ugdymo programų turinį. Šių programų pagalba galėtų būti palengvintas grįžtančių vaikų adaptacijos procesas, nes

Asociatyvi nuotrauka.

LRV

jie atvyktų geriau pasirengę kalbėti ir mokytis lietuviškai.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos atstovai įvardino klausimus, kurie dažniausiai rūpi grįžtantiems į Lietuvą piliečiams. Švietimo kokybė ir atmosfera mokykloje visada įvardinama kaip vienas iš aktualiausių prioritetų tėvams, ypač didelis dėmesys skiriamas vaikų psichologinės adaptacijos ypatumams. Mokyklose vaikai gali gauti mokymosi ir kitokią pagalbą, kad lengviau adaptuotųsi,

tačiau tikėtina, kad su sunkumais gali susidurti ir jų šeimų nariai. Sutarta, kad ŠMSM, SADM ir SAM stiprins bendradarbiavimą šioje srityje.

Pasitarimo metu pabrėžta, jog labai svarbu teikti informaciją besidomintiems sugrįžimo į Lietuvą klausimais. Ši informacija teikiama nuolat „Vieno langelio“ principu (telefonu, el. paštu). ŠMSM internetiniame puslapyje sukurtas polapis <https://www.smm.lt/web/lt/griztantiesiems-i-lietuva>, kurioje pateikiama

informacija skirtingų grupių asmenims. Platesnė informacija grįžtantiems ar planuojantiems grįžti pateikiama ir Renkuosi Lietuvą internetiniame puslapyje <https://www.renkuosilietuva.lt/lt/>

Iki 2019 m. spalio mėn. į Lietuvą grįžo apie 1400 vaikų, kurie mokosi 230 mokyklų. Visos atsakingos institucijos ir ateityje sieks sudaryti visas sąlygas vaikams sklandžiai integruotis į mokyklos bendruomenę.

LRV

LIETUVOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO VIZITAS JAV

LR ambasadoje Vašingtone LR sveikatos ministro A. Verygos susitikimas su JAV verslo bendruomene.

LR URM

Vasario 20-21 d. Vašingtone lankėsi Lietuvos sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Veryga. Ministras susitiko su JAV Sveikatos departamento atstovais. Susitikimo metu buvo aptarti racionalaus vaistų vartojimo klausimai, daugiausiai dėmesio skiriant opioidams, benziodepinų ir kitų vaistų vartojimui ir prevencijai, ir klausimams kaip išvengti neigiamų pasekmių juos skiriant pacientams. JAV atstovai pasidalino savo šalies patirtimi šiais klausimais.

Su JAV sveikatos politiką formuojančiais ekspertais, kurie pataria ir JAV Prezidentui D. Trump, buvo aptartos sveikatos technologijos, galimybės

bendradarbiauti abiejų šalių mokslininkams, sveikatos paslaugų skaitmenizavimas, telemedicinos plėtros galimybės. Pastaroji Lietuvoje žengia vienus pirmųjų žingsnių, tad labai svarbi kitų šalių patirtis, kaip jiems sekėsi diegti telemedicinos paslaugas.

Susitikimuose taip pat buvo aptarti sveikos gyvensenos populiarinimo klausimai, galimos prevencinės priemonės dėl žalingų įpročių.

Vasario 21 d. Lietuvos ambasadoje įvykusiame susitikime su JAV verslo atstovais ministras A. Veryga aptarė pažangiausias technologijas, naudojamas sveikatos apsaugos sistemoje.

LR URM

JAPONIJA DAR NIEKADA NEBUVO TAIP ARTI

LR Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas Deividas Matulionis susitiko su Japonijos Ministro Pirmininko specialiojo patarėjo Isao Iidžimos (Isao Iijima) vadovaujama delegacija ir aptarė dvišalio ekonominio, kultūrinio bei bendradarbiavimo kitose srityse perspektyvą.

„Japonija tapo Lietuvos svarbiausia bendradarbiavimo partnere Azijoje. Mus sieja bendros vertybės ir panašus požiūris į globalius klausimus. 2020 metais Lietuvoje paskelbti Japonijos diplomato, Pasaulio Tautų teisuolio Čiunės Sugiharos metais – kartu su Japonija minime 80-ąsias „gyvybės vizų“ išdavimo metines. Visus šiuos metus vyks įvairūs kultūriniai, edukaciniai, pažintiniai renginiai, minėjimai, konferencijos. Ypač vertiname pono Komaru organizuotą „Japonijos-Lietuvos draugystės skrydį“, dėkojame už dėmesį Lietuvai ir tikimės, kad ateityje sulauksime daugiau tiesioginių skrydžių tarp Tokijo ir Vilniaus“, – sakė D. Matulionis.

Pastebėta, kad 2018 metais vykęs Japonijos Ministro Pirmininko vizitas suteikė naują postūmį dvišaliui abipusiai naudingam ekonominiam bendradarbiavimui. Didėja Japonijos verslo ir finansinių organizacijų susidomėjimas

Lietuva, prie dvišalės prekybos gerinimo labai prisidės Europos Sąjungos ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimas (EPA).

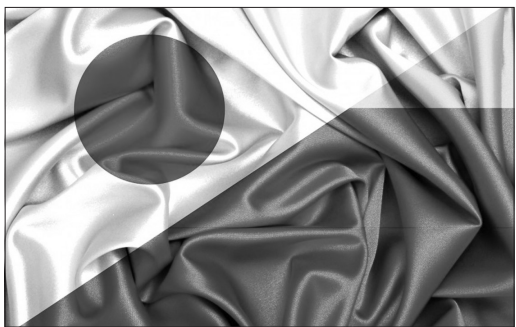
Pažymėta, kad per pastaruosius kelerius metus viešojo ir privataus sektorių dėka Japonija tapo antra pagal dydį ekonomine Lietuvos partnere Azijos regione.

Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas D. Matulionis pakvietė Japonijos kompanijas kurtis Lietuvoje ir pasinaudoti investicinės aplinkos teikiamais privalumais.

Akcentuota, kad Lietuva itin vertina Japonijos iniciatyvą atlikti ir finansuoti techninę studiją, kurios reikia Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacijos projektui įgyvendinti.

Taip pat pasidžiaugta Japonijos bendradarbiavimu su kompanija HOPTRANS – viena iš Lietuvos transporto lyderių. Tikimasi, kad šis bendradarbiavimas išaugs į stiprią partnerystę.

Labai svarbi Lietuvos ir Japonijos partnerystė gyvybės mokslų srityje. Japonijos verslo ir mokslo atstovai pakviesti ir šiais metais aktyviai dalyvauti Life Sciences Baltics

konferencijoje.

Pažymėta, kad 2020 metų Tokijo olimpinės žaidynės suteiks Lietuvai puikią progą padidinti šalies žinomumą Japonijoje ir atvirkščiai – Japonijos Lietuvoje. Tai turėtų sustiprinti žmonių tarpusavio supratimą.

Susitikimo metu akcentuota, kad vyksta aktyvūs studentų mainai, Japonijos ir Lietuvos universitetai pasirašė daug bendradarbiavimo susitarimų, pradėta nemažai partnerystės projektų. Lietuva kviečia Japonijos jaunimą drąsiau naudotis galimybėmis studijuoti ir gali pasiūlyti daug įvairių programų.

Ministro Pirmininko vardu D. Matulionis perdavė sveikinimus Japonijos žmonėms Imperatoriaus gimimo dienos proga.

Lietuvą ir Japoniją sieja ilgalaikiai draugiški ryšiai – 2022 metais minėsime 100-ąsias diplomatinių santykių užmezgimo metines.

LRV

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE PAMINĖTA LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Prelegentas dr. Jonas Prunskis (penktas iš kairės) su minėjimo organizatoriais ir svečiais. *Rimanto Kunčo-Žemaitaičio nuotr.*

Š. m. vasario 16 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre (Lemonte, IL) esančioje Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijos bažnyčioje, po kunigo Vaido Lukoševičiaus aukojamų šv. Mišių, išeivijos lietuviai R. Banys šeimos salėje susirinko į Lietuvos valstybės atkūrimo diena paminėti skirtą renginį, kurį organizavo JAV LB Lemonto apylinkė ir Pasaulio lietuvių centras. Minėjimo prelegentas – JAV Prezidento visuomeninis patarėjas, Lietuvos Respublikos garbės konsulas Aspene dr. Jonas Prunskis, iškilmingą minėjimo dalį moderavo fil. Vida Brazaitytė. Įspūdingą koncertą renginio svečiams padovanojo Agnė Giedraitytė ir Martynas Matutis, grojo bigbendas „Gintaras“.

Prasidėjus iškilmingajai renginio daliai visus pasveikino JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkė Violeta Valaitytė ir, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vėliavnešiams į salę iškilmingai įnešus Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respubliko vėliavas

tė Lietuvos Nepriklausomybės aktą.

„Džiugu, kad šioje Vasario 16-osios šventėje dalyvauja gerbiami svečiai“, – kalbėjo renginio moderatorė fil. Vida Brazaitytė pristatydama minėjimo Garbės svečius: Lietuvos Respublikos generalinio kon-

Prasidėjus iškilmingajai renginio daliai Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vėliavnešiai į salę iškilmingai įnešė Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respubliko vėliavas. *Rimanto Kunčo-Žemaitaičio nuotr.*

Maironio lituanistinės mokyklos 8 klasės mokinys Kajus Kašielionis iškilmingai perskaitė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. *Rimanto Kunčo-Žemaitaičio nuotr.*

bei kartu su Agne Giedraityte ir Martynu Matučiu sugiedojus Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos himnus, tylos minute buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos Laisvę.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos direktoriui tėvui Vaidui Lukoševičiui SJ sukalbėjus invokaciją, Maironio lituanistinės mokyklos 8 klasės mokinys Kajus Kašielionis iškilmingai perskai-

sulo Čikagoje Mantvydo Bekešiaus atstovę Ievą Dilytę, Lietuvos Respublikos garbės konsulą Aspene dr. Joną Prunskį, Lemonto patikėtinę (Village of Lemont Trustee) Janelle Kittridge, Pasaulio lietuvių bendruomenės kontrolės komisijos pirmininkę Birutę Kairienę, Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenės Prezidiumo narę Ingridą Misevičienę, Jungtinių

Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenės Socialinių reikalų tarybos pirmininką Juožą Polikaitį su žmona Irena, Amerikos lietuvių tarybos pirmininką Saulių Kuprį, Pasaulio lietuvių centro Valdybos pirmininką Liną Gylį, JAV LB Krašto valdybos tarybos narį, Pasaulio lietuvių centro direktorių Artūrą Žilį.

Sveikinimo žodžiu į susirinkusiuosius kreipėsi Lietuvos Respublikos generalinio konsulo Čikagoje Mantvydo Bekešiaus atstovė Ieva Dilytė, Lemonto patikėtinė Janelle Kittridge, Pasaulio lietuvių centro direktorius Artūras Žilys, Pasaulio lietuvių bendruomenės kontrolės komisijos pirmininkė Birutė Kairienė bei buvo perskaityti LR Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininko Antano Vinkaus, JAV LB Krašto valdybos pirmininko Arvydo Urbonavičiaus ir Lietuvių Fondo sveikinimai.

Šventės prelegentas JAV Prezidento visuomeninis patarėjas, Lietuvos Respublikos garbės konsulas Aspene dr. Jonas Prunskis perskaitė pranešimą „Kaip JAV lietuviai gali padėti kartu Lietuvai ir JAV“ (visą pranešimą skaitykite 11 psl.), kurį užbaigė žodžiais:

„Kiekvieno mūsų pareiga – kalbėtis su savo vaikais lietuviškai šeimose, mokyti juos lietuviškų papročių, tradicijų, kuo daugiau pasakoti apie Lietuvą, jos pasiekimus ir pasididžiavimus. Tik tokiu būdu mums pavyks išsaugoti savo tapatybę. Tad šiandien svarbu užtikrinti, kad dirbtume kartu su Lietuva, prisidėtume prie ekonomikos, demokratinių tradicijų stiprinimo mūsų šalyje, skiepytume savo vaikams meilę Lietuvai. Stenkimės palaikyti ryšius, bendrauti su JAV Prezidentu D. Trump, senatoriais, Kongreso nariais, gubernatoriais, valdžios atstovais. Leiskime jiems žinoti, kad JAV lietuviai bal-

dovanojo visus sužavėję jauni dainininkai – Agnė Giedraitytė ir Martynas Matutis, savo kūrybos eiles skaitė Lemonto apylinkės valdybos narė Janina Sučylienė su vaikaite Maironio lituanistinės mokyklos mokine Kamile Aranauskas.

Po įspūdingo koncerto JAV LB Lemonto apylinkės valdybos nariai bei renginio svečiai daina „Ilgiausių metų“ gražaus jubiliejaus proga sveikino ilgametę JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkę Violetą Valaitytę.

„Dėkojame prelegentui, Maironio lituanistinės mokyklos mokinei bei meninės renginio programos atlikėjams ir

suoja per šios šalies rinkimus, atkreipkime JAV valdžios dėmesį į mūsų šalies pasiekimus, skatinkime juos remti Lietuvą. Mes dirbsime kartu“.

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vėliavnešiams iš salės išnešus Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos vėliavas buvo iškilmingai užbaigtas Lietuvos valstybės atkūrimo diena paminėti skirtas renginys, ir šventės svečiai buvo pakviesti pasiklausti meninės programos, kurią

svečiams, dalyvavusiems šioje šventėje, – renginiui baigiantis dėkojo moderatorė fil. Vida Brazaitytė ir kvietė neskubėti skirstytis, – pasiklauskime bigbendo „Gintaras“, pabendraukime – švęskite Lietuvos gimtadienį! Tegul Valstybės atkūrimo diena įkvėpia visus naujiems ir svarbiems darbams. Branginkime laisvę ir vieni kitus“!

„Dirvos“ korespondentė Živilė Gurauskienė, el. p. dirva.press@gmail.com

JAV LB Lemonto apylinkės valdybos nariai bei renginio svečiai jubiliejaus proga sveikino ilgametę JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkę Violetą Valaitytę (antra iš dešinės). *Rimanto Kunčo-Žemaitaičio nuotr.*

KLIVLENDO LIETUVIAI ATŠVENTĖ VASARIO 16-ĄJĄ

Vasario 15 d., savaitgalį, Klivlendo LB apylinkės valdyba sukvietė kolonijos lietuvius atšvęsti mūsų tautos Laisvės dieną - Vasario 16-tąją.

Ryte Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai apsilankė Visų Sielų kapinėse ir padėjo gėlių prie pirmojo LR Prezidento Antano Smetonos kapo. Trumpam paminėjimui vadovavo Andris Dunduras. Lietuvų namų viršutinėje salėje veikė Kelmės vaikų piešimo ir fotografijos būrelio paroda. Šio būrelio vadovas - Valdas Kančiauskas. Parodą pristatė Klivlendo lietuvių bendruomenės valdybos narė kultūros skyriaus vadovė Nomedu Vučianienė. Šios dienos šventę vainikavo Stepono

Januškos koncertas Lietuvų namų Didžiojoje salėje. Prieš koncertą trumpą proginį žodį tarė LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė.

Kitą dieną prie Laisvės paminklo, šalia Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, JAV LB nariai ir LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė padėjo vainiką, buvo pakeltos Lietuvos ir JAV vėliavos. Šv. Mišių metu prisiminti žuvusieji už laisvę, tai progai skirtą pamokslą pasakė Šv. Kazimiero parapijos klebonas Joseph Bacevice (Bacevičius).

Po pietų Lietuvų namų restorane „Gintaras“ gausus būrys stebėjo filmą apie partizanus „Nematomas frontas”.

Dr. Viktoras Stankus

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai, mokytojai ir svečiai.

Pauliaus Eid nuotr.

POZITYVŪS ATGARSIAI

Š. m. Klivlendo LB valdyba vasario 14, 15 ir 16 d. šventė Vasario 16-ąją – Nepriklausomybės dieną ir taip pritraukė daugiau publikos. Atgarsiai buvo pozityvūs.

Nuotsabu, kad šiais metais Trispalvės iškėlimo Šv.

Kazimiero parapijos aikštėje ceremonija buvo atlikta Klivlendo skaučių ir skautukų, prižiūrimų vyr. skn. Remigijaus Belžinsko. Toks skaučių ir skautukų dalyvavimas anksčiau buvo primirštas.

Algirdas V. Matulionis

SAULĖTOJE FLORIDOJE ATŠVĘSTA VASARIO 16-OJI

Vasario 16-osios šventė St. Petersburg, FL. *Organizatorių nuotr.*

Šią dieną viso pasaulio lietuviai prisimena kaip vieną reikšmingiausių, todėl iškilmingai pagerbia. Š. m. vasario 16 d. St. Petersburg, Floridoje, Nepriklausomybės šventė prasidėjo šv. Mišiomis Jėzaus Švento Vardo (Holy Name of Jesus) šventovėje, kurias koncelebravo Vilkaviškio vysk. Rimantas Norvila, giedant „Volungės” chorui iš Toronto (Kanada). Šis choras vėliau atliko meninę programą per minėjimą. Po šv. Mišių dauguma rinkosi į Amerikos lietuvių klubą, kur įvyko oficialioji šventės programa, pietūs, „Volungės” choro koncertas ir bendravimas tarp vietinių lietuvių ir atostogaujančių.

Amerikos lietuvių klubo pirmininkė Angelė Karnienė

pradėjo šventės iškilmės, šaulių kuopa įnešė vėliavas, buvo sugiedota JAV ir Lietuvos himnai.

Pirmininkė A. Karnienė perskaitė Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos gautą sveikinimą, St. Petersburgo Lietuvos garbės konsulas Algimantas Albinas Karnavičius perskaitė Lietuvos Respublikos ambasadoriaus JAV Rolando Kriščiūno sveikinimą lietuviškai ir angliškai. Konsulas pristatė generalinį konsulą Kanadai Paulių Kurą ir svečią iš Lietuvos vyskupą R. Norvilą.

Salėje į koncertą susirinko arti 250 dalyvių, „Volungės” chorą publika nuolat gyrė plovimais.

„Dirvos” inf.

VAŠINGTONE PAGERBTAS UŽ LIETUVOS LAISVĘ ŽUVUSIO SAMUEL J. HARRIS ATMINIMAS

Lietuvos ambasada Vašingtone kartu su Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje vasario 29 d. šalia JAV sostinės esančiose Arlingtono kapinėse surengta JAV kariuomenės vyresniojo leitenanto, Lietuvos kariuomenės savanorio, žuvusio už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, Samuel J. Harris (1896 – 1920) pagerbimo ceremonija, pažymint šimtąsias jo žūties metines.

Lietuvos ambasadorius Rolandas Kriščiūnas ceremonijos metu pažymėjo, kad Samuel J. Harris auka simbolizuoja ir įprasmina Jungtinių Valstijų ir Lietuvos jau daugiau kaip šimtmetį besitęsiantį ypatingai glaudų bendradarbiavimą ir draugystę, kurią labiausiai įprasmina

žmogiškieji ryšiai.

JAV kariuomenės vyresniojo leitenanto atminimą Arlingtono kapinėse pagerbė Lietuvos gynybos atašė plk. Alvydas Šiuparis, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Jonas Kronkaitis, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje šauliai atvykę iš Čikagos bei Vašingtone ir jo apylinkėse gyvenantys lietuvių, latvių ir estų bendruomenės nariai.

Jungtinių Valstijų Kongreso narys Don Bacon iš Nebraskos valstijos šią savaitę parengė ir užregistravo

specialų JAV Kongreso dokumentą, kuriuo pagerbiamas Samuel J. Harris atminimas.

Samuel J. Harris po mirties yra apdovanotas Vyties kryžiaus ordinu. Amerikos lietuviai 1922 m. liepos 20 d. Arlingtono karių kapinėse jam pastatė marmurinį paminklą su įrašu: „Erected by the Lithuanians and sons and daughters of Lithuanians in America.” Samuel J. Harris žuvo susišaudymo metu 1920 m. vasario 24 d. Kaune, Aleksote.

LR ambasados JAV inf.

PRENUMERUOKITE DIRVA

DIRVA

LIETUVIŠKŲJŲ TELKINIŲ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00

Lietuvos ambasados Vašingtone darbuotojai, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje nariai ir svečiai š. m. vasario 29 d. JAV sostinės Arlingtono kapinėse prie Samuel J. Harris (1896 – 1920) kapo.

LR URM

DUBLINE PAMINĖTA VASARIO 16 -OJI

Valstybės atkūrimo dienos renginiai Dubline prasidėjo vasario 15 dieną Airijos lietuvių kultūros grupės „Lyrikos

vakarai” menine programa, kurioje skambėjo tautiečių atliekamos dainos ir eilės, skirtos Lietuvai.

Vasario 16 dieną lietuvių kalbos mokytojos Jurgitos Urbelenės vadovaujami Airijos vidurinių mokyklų

lietuviškų klasių mokiniai ambasadoje pristatė nuotaikingą interaktyvų vaidinimą apie knygnešius ir jų vaidmenį atkuriant valstybę.

Vėliau Dublino šv. Andriejaus bažnyčioje vyko šv. Mišios už Tėvynę lietuvių kalba, kurias aukėjo Airijos lietuvių katalikų misijos kapelionas kunigas Egidijus Arnašius, ir iškilmingas minėjimas. Airijos lietuviams katalikams ši diena tapo dviguba švente, nes lygiai prieš penkiolika metų, 2005 metų vasario 16 d. į Dubliną atvyko pirmasis lietuvis kunigas ir veiklą pradėjo katalikų misija.

Minėjime kalbėjo Lietuvos ambasadorius Airijoje Egidijus

Meilūnas ir Airijos lietuvių bendruomenės pirmininkas Arūnas Teišerskis, kurie pažymėjo Valstybės atkūrimo dienos svarbą šiandieninei Lietuvai bei būtinybę toliau plėsti ryšius tarp Lietuvos ir išeivijos.

Gausiai susirinkusiems šventės dalyviams – lietuvių bendruomenės, diplomatinio korpuso, Airijos institucijų, kultūros atstovams – šventinę programą atliko žinomas Lietuvos tenoras Rafailas Karpis ir pianistas Darius Mažintas.

Valstybės atkūrimo dieną Airijos lietuviai minėjo ir kituose miestuose, šventiniai renginiai vyko daugelyje lituanistinių mokyklų. **LR URM**

Lietuvių kalbos mokytojos Jurgitos Urbelenės vadovaujami Airijos vidurinių mokyklų lietuviškų klasių mokiniai ambasadoje pristatė nuotaikingą interaktyvų vaidinimą apie knygnešius ir jų vaidmenį atkuriant valstybę. **LR URM**

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

KANADOJE PIRMĄ KARTĄ PRISTATYTAS PROJEKTAS „MISIJA SIBIRAS”

Š.m. vasario 19 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Kanadoje įvyko „Misija Sibiras” projekto pristatymas. Projekto vadovė Aistė Eidukaitytė ir 2019 metų ekspedicijos dalyvė, aktyvi Amerikos lietuvių jaunimo atstovė Marija Čyvaitė susirinkusiems Otavos lietuvių bendruomenės nariams pristatė 2019 metų projekto eigą. Misija Sibiras - tai projektas, kurio metu organizuojamos ekspedicijos į lietuvių tremties ir kalinimo vietas.

„Džiaugiuosi, kad Misija Sibiras projektas gyvuoja jau penkioliktus metus. Tai yra vienas sėkmingiausių pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo projektų Lietuvoje. Gera matyti jaunus žmones, kuriems rūpi istorija, jos išsaugojimas ir įprasminimas. Privalome apie tai kalbėti garsiai” - su-

sirinkusiems bendruomenės nariams sakė ambasadorius Darius Skusevičius.

Sovietų Sąjungos represijos laikotarpis Lietuvos gyventojams buvo itin negailestingas, per 11 trėmimo metų iš Lietuvos ištremta daugiau nei 130 tūkst. žmonių, koncentracijos stovyklose įkalinta apie 150 tūkst. lietuvių. Trėmimai, prasidėję 1941 m. birželio 14-ąją, Sibiro žemėse paliko apie 800 lietuviškų laidojimo vietų. Ekspedicijos tikslas – sutvarkyti mūsų tautiečių trėmimų vietas, apleistas kapines, pastatyti atminimo simbolius, lietuviškomis kryždirbystės tradicijomis puoštus kryžius, žuvusiems lietuviams atminti. Ekspedicijos metu taip pat siekiama pabendrauti su svečiose šalyse tebegyvenančiais tautiečiais ar jų atžalomis. Grįžus iš ekspedicijos keliaujama po

Lietuvos ir pasaulio bendruomenes bei skatinama domėtis Lietuvos istorija bei išsaugoti ją ateities kartoms.

Nuo pirmosios ekspedicijos, 2006 m., norą dalyvauti projekte išreiškė daugiau nei 13000 jaunų žmonių, suorganizuota 18 ekspedicijų bei tūkstančiai pristatymų mokyklose, universitetuose, bendruomenių centruose, eksponuota šimtai jaunimo ekspedicijų fotografijų parodų, sukurta dešimtys dokumentinių filmų. Visa tai prisidėjo prie jaunosios kartos pilietiškumo bei didžiavimosi savo valstybe jausmo ugdymo.

Projektas taip pat buvo pristatytas Monrealio bendruomenei, įvairiuose susitikimuose su bendruomene Toronte. Projekto „Misija Sibiras” pristatymai Kanadoje vyksta pirmą kartą. **LR URM**

Lietuvos Respublikos ambasadoje Kanadoje įvyko „Misija Sibiras” projekto pristatymas. **LR URM**

PELENŲ DIENA – TRAPUME IR LAIKINUME ĮŽVELGTI AMŽINYBĘ

Kunigo Vaido Lukoševičiaus SJ tikinčiųjų kaktose įbrėžtas pelenų kryžius – ne tik priminimas, kad esame silpni ir nusidėję, bet ir tikėjimo išpažinimas, atgailos būtinybės suvokimas. **Živilės Gurauskienės nuotr.**

Vasario 26 dieną, Pelenų trečiadienį, 7 val. vakaro, Lemonte, IL, Pasaulio lietuvių centre (PLC), tikintieji susirinko į Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijos bažnyčioje vykusias pamaldas priimti ypatingo atgailos ženklo, kad galėtų įžengti į naują liturginį laikotarpį – Gavėnią, kuria prasideda šv. Velykų laukimas. Kunigo

Vaido Lukoševičiaus SJ tikinčiųjų kaktose įbrėžtas pelenų kryžius – ne tik priminimas, kad esame silpni ir nusidėję, bet ir tikėjimo išpažinimas, atgailos būtinybės suvokimas. Tą dieną beriami pelenai simbolizuoja ir mirtį, ir Prisikėlimą.

Pelenai, dulkės, žemė... Tokie įvaizdžiai lydi šią ypatingą dieną. Tai, kas trapu, kas menka ir laikina. Liturgija perspėja: „Atmink, žmogau, kad dulkė esi ir dulke pavirsi.” Tai primena Pradžios knygą: „Dievas padarė žmogų iš žemės dulkių.” Bet paradoksalu, kad pelenai yra ir tai, kas nebesunaikinama. Ką galėjo, ugnis jau

sudegino. Pelenai išlieka primindami pastoviausią dalį. Apaštalas Paulius rašo apie ištyrimą ugnimi, kuri sudegina tai, kas menka. Išlieka tik esminė, svarbiausia ir nenykstanti dalis.

Tai galėtų būti Gavėnios siekis: surasti ir atsisakyti to, kas išnyksta, praeina – kad tuo nesiremtume. Ir pamatyti bei neatsisakyti to, kas išlieka, kas nesunaikinama, kuo galima grįsti gyvenimą.

Per Velyknaktį vėl degs ugnis. Tik tada, jau viską išgryninusi, ji švies nauja – Prisikėlusio Kristaus šviesa (Arkivyskupas L. Virbalas).

„Dirvos” korespondentė Živilė Gurauskienė, el. p. dirva.press@gmail.com

ČIKAGOS LIETUVIUS SUBŪRĖ VALSTYBĖS BEI NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIS SKIRTAS RENGINYS – ROKO OPERA „PRIESAIKA”

Š.m. vasario 22–ąją, neseniai paminėjus Vasario 16–ąją, Lietuvos Nepriklausomybės 102–ąsias metines, bei artėjant Kovo 11–ajai, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 30–mečiui, išeivijos lietuvius *Lemont High School Performing Arts* centro salėje subūrė dramatiška roko operos „Priesaika” JAV premjera, bendram kūrybiniam darbui sutelkusi ir roko muzikantus, ir garsius operos solistus. Opera jautria tema apie pokario partizanų ryžtą kovoti dėl Lietuvos laisvės pavergė žiūrovus, kurie, kartu su atlikėjais, po spektaklio dalijosi išpūdžiais bei jaudinančiomis akimirkomis, o dokumentinių filmų kūrėjas, režisierius Arvydas Reneckis laidai „Pasaulio lietuvių žinios” (LRT) rengta filmuota medžiaga dalijasi su „Dirvos” skaitytojais.

Spektaklio libretas, kurį kūrė Gediminas Jankus, vėliau prisidėjęs Panevėžio muzikinio teatro režisieriui Nerijui Petrokui, paremtas pačių partizanų išlikusiais prisiminimais bei jų menine kūryba. Šiam projektui specialiai sukurta originali muzika ir gyvai atliekamos dainos pritariant patriotinei roko grupei „Thundertale” – sunkiojo metalo komandai (lietuviškai – „Perkūno sakmė”), susikūrusiai 2004 metais ir turėjusiai tikslą nešti patriotinės muzikos vėliavą per Lietuvą, griežtu gitarų skambesiu ir karingais dainų tekstais priminti lietuviams apie garbingą jų šalies istoriją bei galias karybos tradicijas. Libretas sukurtas remiantis už Lietuvos laisvę partizanų gretose kovojusių Juozo Jakavonio–Tigro, Justino Lelešiaus–Grafo, poeto Jurgio Urbono–Lakštučio, gimnazisto Juozo Nausėdos bei kitų laiškais, biografijomis, rankraščiais, kurių pagrindu ir buvo sukurtas spektaklis. „Tai vienas jautriausių mano paskutinių kūrybinių darbų, kuris pareikalavo stipriausių emocinių iškrovų”, – sakė Panevėžio muzikinio teatro režisierius Nerijus Petrokas.

Neišgalvoti kunigo, mokytojo, ryšininkės gyvenimai leido žiūrovams prisiliesti prie jų likimų, išgyventi jų jausmus ir viltis, mirties nuojautas ir dar kartą įvertinti mums dovanotos laisvės kainą. Pasibaigus spektakliui ir aktoriai, ir žiūrovai neslėpė ašarų. Ilgai neišblėso scenoje balsu tariami partizanų priesaikos žodžiai, sukaustę žiūrovų jausmus: „Aš prisiekiu Visagalinčio Dievo akivaizdoje vardan kritusių brolių už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę (...)”. „Norėjome sukurti kažką prasmingo ir parodyti jaunajai kartai, kad jaustų atsakomybę už tai, kokią jie paliks Lietuvą savo vaikams. Aš kalbu ne apie geografinę Lietuvą. Apie tą Lietuvą, kurią kiekvienas nešiojame savo širdyje, – po spektaklio kalbėjo Liudas Mikalauskas, pakvietęs visus kartu padainuoti su Čikagos lietuvių operos

choru, vadovaujamu Nidos Grigalavičiūtės. – Mes su šiuo spektakliu apvažiavome visą Lietuvą, ir nėra buvę, kad spektaklio metu neverkčiau, nes tema jautri kiekvienai šeimai, neišskiriant ir mano. Ir šiandien buvo matyti žmonių akyse ašaros, jie plojo ir dainavo kartu su mumis. Jei spektaklis palietė jų širdis – mūsų

Po roko operos „Priesaika” premjeros *Lemont High School Performing Arts* centro salėje žiūrovai ilgai plojo artistams.

darbas yra atliktas. Smagu, kad spektakliui baigiantis kartu su Čikagos lietuvių operos choru ir žiūrovais improvizavome dainą „Žemėj Lietuvos”, kuri nebuvo spektaklio dalis, tačiau brangi kiekvienai lietuvių bendruomenei, užgaunanti jausmus žodžiais „...nors esi toli – tau širdy vieta...”.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius, visus pasveikinęs su praėjusia Vasario 16–osios švente bei artėjančia – Kovo 11–ąją, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 30–mečiu, patikino, kad spektaklis jam paliko gilų išpūdį. „Jaunajai kartai, manau, ypač svarbu priminti, kas yra laisvė, kaip už ją buvo kovojama, ir įskiepyti, kad tai nėra duotybė”, – mintimis dalijosi LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius.

Lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės” parapijos kunigas Liudas Miliauskas po spektaklio pabrėžė, kad jam džiugu, kad tokios istorijos yra atgaivinamos, perpasakojamos

Roko operos „Priesaika” premjera *Lemont High School Performing Arts* centro salėje. *Rimanto Kunčo-Žemaitaičio nuotr.*

kitu žanru. „Šio spektaklio premjera mūsų sąmonėje sujungė ir partizaninį judėjimą, ir mūsų išgyventus Sausio įvy-

svajonę, – prisiminė patyręs begalę organizacinių rūpesčių, susijusių su roko operos atvežimu į JAV, Žygis Janus,

tai įvyktų”.

Projekte dalyvavo iš Lietuvos atvykę: Patriotinio roko grupė „Thundertale”, Liudas Mikalauskas (bosas), Egidijus Bavikinas (tenoras), Sandra Lebrikaitė (sopranas). Kompozitoriai: Laurynas Baškys ir Jonas Chockevičius. Libreto autoriai: teatro kritikas, eseistas, visuomenės veikėjas Gediminas Jankus ir Panevėžio muzikinio teatro režisierius Nerijus Petrokas. Vaidmenis atliko roko grupės „Thundertale” muzikantai bei operos solistai Liudas Mikalauskas (kunigas), Egidijus Bavikinas (mokytojas), Sandra Lebrikaitė (sesė). Dainų tekstų ir muzikos autoriai: Laurynas Baškys ir Jonas Chockevičius. Režisierius – Nerijus Petrokas. Scenografas – Sergėjus Bocullo. Operos atvežimą į JAV organizavo Žygis Janus.

Projekto rėmėjai: JAV lietuvių bendruomenės kultūros taryba, Lietuvių fondas, Čikagos lietuvių Rotary klubas, JAV Čikagos lietuvių apylinkė, Pasaulio lietuvių centras.

Beje, prieš spektaklį grupė išeivijos lietuvių rinkosi Vytauto ir Zitos Geštutų namuose paminėti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 30–mečio bei prisiminti partizaninės kovos prieš Sovietų sąjungos valdžią Lietuvoje dalyvių. Prie namų svečių dėmesį traukė Vytauto sukurto dekoracijos – mediniai stovai su trijų Baltijos valstybių vėliavomis, Vytis, Trispalvės spalvų šviesoforas bei daugelis kitų, prie kurių įsiamžino jų namuose prieš spektaklį susirinkę svečiai. Autoriaus žmona Zita akcentavo, jog vyrui labai svarbi lietuvių dvasia ir viską, ką sumąsto, atlieka savo lėšomis ir negailėdamas jėgų.

„Dirvos” korespondentė Živilė Gurauskienė, el. p. dirva.press@gmail.com

Patriotinio roko grupė „Thundertale” ir LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius (antras iš dešinės) po roko operos „Priesaika”.

Rimanto Kunčo-Žemaitaičio nuotr.

ČIKAGOS LIETUVIŲ ROTARY KLUBO METŲ ŽMOGAUS APDOVANOJIMAI

Čikagos lietuvių Rotary klubo nariai.

Tado Raudžiaus nuotr.

„Kazkur toli, kur siela mūsų ganosi ieškodama prasmės./Nepastebėtas aukso gabalėlis žiba./Atraskim jį ir džiaukimės visi./Kol šviesa savo jis visiems dalina.“ –

šiais žodžiais Čikagos lietuvių Rotary klubo Metų žmogaus apdovanojimų vakarą, vykusį vasario 21 d. Pasaulio lietuvių centre įsikūrusioje galerijoje „Siela“, pradėjo vakaro vedėjai Sandra Scedrina ir Antanas Steponavičius. „Išrinkti geriausius – visada nelengva užduotis. Ypač kai jūs – geresni vieni už kitus. Norime išskirti tuos, kurie savo idėjomis, vertybėmis ar veikla daro įtaką mūsų lietuviškam gyvenimui toli nuo Lietuvos. Be galo didžiuojamės, kad čia gyvenantys lietuviai tausoja lietuvišką paveldą ir kultūrą. Džiaugiamės, kad toli nuo tėvynės neprarandate mus visus jungiančio ryšio su Lietuva, saugote kalbą, tradicijas ir papročius. Ačiū Jums už lietuviškos dvasios puoselėjimą!“ – rotariečių vardu jie kreipėsi į vakaro svečius.

Klubo prezidentas Tony Merfeld pasveikino susirinkusius į pirmąkart surengtą Metų žmogaus apdovanojimų vakarą, o klubo narys Robertas Blinstrubas trumpai pristatė Čikagos rotariečių veiklą. Vakaro metu buvo apdovanoti nominantai trijose kategorijose, juos paskelbė Pasaulio lietuvių centro direktorius Artūras Žilys.

Nominacijai už nuopelnus švietimo srityje buvo pasiūlyta Maironio lituanistinės mokyklos direktorė Goda Misiūnas, Šv. Mergelės Marijos gimimo parapijos klebonas kun. Jaunius Kelpšas ir buvusi Maironio lituanistinės mokyklos direktorės pavaduotoja Taiyda Chiapetta.

Nominacija atiteko Maironio lituanistinės mokyklos direktorei Godai Misiūnas.

Ji buvo apibūdinta ne tik

kaip punktualumą, sąžiningumą ir pozityvumą vertinanti mama, auginanti savo 3 sportiškas, persismelkusias lietuvybe atžalas, bet ir kaip pačios didžiausios lituanistinės mokyklos už Lietuvos ribų vadovė, po savo sparnu priglaudusi 724 mokinukus bei 102 mokytojų ir jų padė-

tinių šokių grupės „Suktinis“ vadovė Giedrė Elekšytė-Knieža bei Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas.

Nominacija atiteko dr. Robertui Vitui. Jis gimė ir užaugo Čikagoje, Marquette Parko rajone, daktaro laipsnį politiniuose moksluose įgijo

Nominacija istorijos ir kultūros srityje atiteko dr. Robertui Vitui.

Tado Raudžiaus nuotr.

jėjų komandą. Jos dėka įkurta penktadieninė mokyklos pamaina nuo 70 išaugo iki 220 mokinių. Nors Maironio lituanistinė mokykla gyvuoja daugiau nei 60 metų, bet jos siekis išlaikyti lietuvių kalbą ir papročius, supažindinti mokinius su Lietuvos istorija, geografija, literatūra, šokiais, dainomis ir tradicijomis nepakito. Mokykloje vyksta įvairūs renginiai, mokiniai ugdomi meilės lietuvių kalbai, papročiams, tradicijoms dvasia.

„Šis apdovanojimas yra skirtas visai mokyklos bendruomenei, kuria didžiuojusi ir esu be galo dėkinga. Tai – puiki paskata daryti dar daugiau ir geriau,“ – atsiimdama apdovanojimą ir Maironio lituanistinei mokyklai skirtą 1,000 dol. čekį sakė šios mokyklos vadovė Goda Misiūnas.

Nominacijai istorijos ir kultūros srityje buvo pasiūlyti Lietuvių dailės muziejaus-galerijos „Siela“ direktorė Asta Zimkus, JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkė, lietuvių tau-

katalikų mokslo akademijos narys, buvo lankantis mokslininkas (Visiting Scholar) Northwestern universitete nuo 1995 iki 2009 m. Tarnavo JAV kariuomenės atsargoje. Skautas-akademikas, ėjęs įvairias pareigas, įskaitant tuntininko ir Lietuvių Skautų brolijos vadijos nario. Buvo apdovanotas Vydūno Jaunimo Fondo premija, yra Tarybos vicepirmininkas, šiuo metu – vadovas Lituanicos tunte. Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Tarybos pirmininkas, Lietuvių dailės muziejaus Tarybos pirmininkas.

„Praeitį yra ateities rodyklė, tad turime rūpintis mūsų paveldo išsaugojimu ir perdavimu ateities kartoms“, – atsiimdamas apdovanojimą bei Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui skirtą 1,000 dol čekį sakė dr. Robertas Vitas, pabrėžęs, kad tai – ne tik jo, bet ir visų su juo dirbusių ir tebedirbančių bendraminčių darbo įvertinimas.

Nominacijai filantropijos srityje buvo pasiūlyti aktyvi filantropė bei visuomenininkė Gražina Liautaud, Kazickų šeimos fondas ir Lietuvių Fondas. Nominacija už filantropinę veiklą atiteko Gražinai Liautaud.

Ši moteris gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, tačiau į šalį įžengus sovietų armijai turėjo su tėvais pasitraukti. Pirmiausia – gyvenimas Vokietijos pabėgėlių stovykloje, kol likimas nubloškė į Jungtines Amerikos Valstijas. Nuo pat mažų dienų buvo gana aktyvi – chorai, skautų stovyklos, teatras, studijos. Ne vienerius metus vadovavo Lietuvos vaikų vilties fondo Čikagos skyriui, pati asmeniškai padovanojo 180 tūkst. eurų Vilniaus universiteto vaikų ligoninei. Viena iš Vydūno jaunimo fondo stipendijų įkūrėjų, jos dėka fondas teikia tris

10.000 dol. vardines stipendijas. Dosni lietuviškos kultūros rėmėja: miuziklo „Žygimanto Augusto ir Barboros legenda“ pastatymas Čikagoje; Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventė, Lietuvos paveldo kultūros stovykla „Neringa“. Ji – 4 vaikų mama ir močiutė. Už paramą Lietuvos žmonėms bei aktyvią lietuvių išeivijos visuomeninę bei labdaros veiklą apdovanota Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino 3-iojo laipsnio ordinu. Yra pelniusi Lietuvos Metų moters titulą, pagerbta Užsienio reikalų ministerijos apdovanojimu „Už viso gyvenimo nuopelnus“.

Po nominantų pagerbimo į sceną buvo pakviesta Lietuvių dailės muziejaus meno galerijos „Siela“ direktorė Asta Zimkus – jai buvo įteikta „Sielai“ skirta rotariečių parama, kurią jie, pasinaudoję galimybe per Rotary International gauti grantą vienai iš šio tarptautinio klubo remiamų sričių, padvigubino iki 2,000 dol sumos.

Po apdovanojimų įteikimo vakaro svečiams koncertavo atlikėjai iš Lietuvos – solistai Liudas Mikalauskas, Egidijus Bavikinas, Sandra Lebrikaitė ir patriotinio roko grupė „Thundertale“ – savo talentais ir nuoširdumu nepalikę salėje nei vieno abejingo. Susirinkusieji turėjo galimybę dalyvauti loterijoje, o laimingiausiems atiteko klubo narių įsteigti prizai.

Čikagos rotariečiai viliasi, kad toks iškiliausių išeivijos asmenybių ir veikliausių organizacijų pagerbimas taps tradiciniu, ir džiaugiasi galėdami pagerbti tuos, kurie, nors ir gyvendami toli nuo tėvynės, savo darbais bei pasiaukojimu prisideda prie lietuviškos puoselėjimo ir Lietuvos vardo garsinimo.

Čikagos lietuvių Rotary klubo informacija

Nominantai (iš kairės): A. Zimkus, LF Valdybos pirm. T. Bublys, kun. G. Keršys (dalyvavo vietoje kun. J. Kelpšos), G. Knieža, dr. R. Vitas, T. Chiapetta, G. Misiūnas, LF Tarybos pirm. A. Pavilčius-Karalius.

Tado Raudžiaus nuotr.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Kovo 29 d., sekmadienį, po 11:00 val. r. šv. Mišių Šv. Kazimiero salėje (18022 Neff Rd., Cleveland, OH 44119) vyks tradicinė skautijos mugė. **„Dirvos“ inf.**

Balandžio 18 d., šeštadienį, nuo 6:30 val. vakaro iki 9:00 val. vakaro, ir **balandžio 19 d.**, sekmadienį, nuo 12:00 iki 2:00 val. po p. Šv. Kazimiero parapijos auditorijoje vyks Mariaus Narbutaičio skulptūrų paroda. **Rengia vyr. skaučių „Židinys“**

Birželio 14 d., sekmadienį 2 val. p. p. United Latvian Ev. Lutheran šventovėje (1385 Andrews Ave., Lakewood, OH 44107), vyks **Baisiojo 1941 m. birželio ekumeninės pamaldos**. Šį liūdną minėjimą rengia *Baltic American Committee of Greater Cleveland*. **„Dirvos“ inf.**

KAIP JAV LIETUVIAI GALI PADĖTI KARTU LIETUVAI IR JAV

LR garbės konsulo Aspene, CO dr. Jono Prunskio kalba, pasakyta š.m. vasario 16 d. Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) vykusiame Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos minėjime.

Šiais metais švenčiame jau 102-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės metines, šia proga galime didžiulius mūsų valstybės demokratinių tradicijų stiprėjimu, nemažais pasiekimais ekonomikos, mokslo, kultūros, sporto srityse. Tuo pačiu tikslinga žvilgtelėti ir į mūsų, Amerikos lietuvių, veiklą bei rūpestį dėl savo Tėvynės likimo ir kartu pagalvoti, kaip galime prisidėti prie Lietuvos stiprinimo ir garsinimo pasaulyje.

Lietuvių išeivija yra sudėtinė Lietuvos istorijos dalis. Net ir palikę savo Tėvynę lietuviai dirbo ir dirba jos labui. Tai labai akivaizdžiai liudija vieninga kova už Lietuvos nepriklausomybę bei įvairi parama Lietuvai. Šiandien mūsų tėvynė yra laisva, tačiau savo darbais kiekvienas galime prisidėti prie jos stiprinimo. Mūsų mažai tautai tokia gausi emigracija buvo ir yra svarbi ne tik ekonomine, ne tik propagandine, bet ir kultūrine bei nacionaline prasme.

Mes, Amerikos lietuviai, turime palaikyti JAV veiksmus prieš Rusijos antrojo eksporto dujotiekio per Baltijos jūrą „Nord Stream 2“ tiesimą.

JAV valdžios ir prezidento Donald Trump sankcijomis sustabdžius dujotiekio tiesimą, koncernas „Gazprom“ Vokietijoje patiria nuostolių. Vašingtonui gruodžio 20-ąją paskelbus sankcijas „Nord Stream 2“ projektui, 93 proc. šio vamzdžio jūroje savo laivais nutiesusi Šveicarijos bendrovė „Allseas“ nedelsiant nutraukė darbus. Maskva, kol kas neturinti alternatyvos „Allseas“ laivams, skelbė, jog „Nord Stream 2“ bus baigtas tiesti iki

2020-ųjų pabaigos – maždaug metais vėliau, nei planuota.

Jau ne pirmą kartą Rusija bando perrašyti istoriją ir stengiasi pateikti savo versiją.

Tai kelia nerimą, tačiau Lietuva su savo sąjungininkais vykdo nuoseklią užsienio politiką, kuri padės užkirsti kelią agresyvios šalies politikos stiprėjimui. Kaip žinome, 2019 metų pabaigoje Lenkija išskvietė Rusijos ambasadorių šalyje dėl V. Putino pareiškimų, neva Lenkija yra prisidėjusi pradedant Antrąjį pasaulinį karą. V. Putinas perspėjo užsienio valstybes nekaltinti Stalino valdomos SSRS dėl Antrojo pasaulinio karo.

Antrasis pasaulinis karas prasidėjo 1939 m. rugsėjo 1 d., kai nacistinė Vokietija užpuolė Lenkiją. Praėjus dviem savaitėms, rugsėjo 17 d., tuometinė Hitlerio sąjungininkė SSRS Lenkiją užpuolė iš Rytų. Nacistinė Vokietija ir SSRS pasidalijo Lenkiją pagal slaptame Molotovo-Ribentropo pakto protokole numatytas ribas. 1941 m. hitlerinė Vokietija be karo paskelbimo užpuolė SSRS. Rusijoje šiuo metu itin dažnai aptariama 1939-ųjų Molotovo-Ribentropo nepuolimo sutarties reikšmė ir jos interpretacija. Kai kurie politikai Rusijoje taip pat propaguoja poziciją, kad Lietuva nebuvo okupuota sovietų. Turime visiems nuolat priminti, kad istorijos negalima perrašyti.

Amerikos lietuviai turėtų prisidėti prie pasipriešinimo Baltarusijoje statomai Astravo atominėi elektrinei, kuri kelia grėsmę Lietuvos saugumui ir žmonių sveikatai.

DEVONIS – NOVEK ŠEIMOS FONDAS

Baigiantis 2019-iesiems Lietuvių Fonde įkurtas naujas vardinis fondas. DeVonis – Novek šeimos fondą Lietuvių Fonde įkūrė seserys Carolyn Fisk ir Janet Henderson, pagerbdamos savo mamos Nellie DeVonis ir tetos Sally Novek atminimą.

Į LF atsiųstame laiške Janet Henderson rašo: „Carolyn ir aš jaučiame, kad esame, kas esame, ir turime tai, ką turime, dėl savo lietuviško paveldo. Todėl norime skatinti lietuvišką švietimą ir kultūrą, kad pagerbtume savo šeimas.”

Šio vardinio fondo palūkanos bus skiriamos Lietuvoje arba JAV mediciną studijuojančių jaunuolių stipendijoms. Taip pat Lietuvos istorijos, kalbos ir muzikos projektų paramai, atkreipiant dėmesį į lietuvių liau-

dies šokių grupių tobulėjimą ir jų veiklos skatinimą JAV šiaurės rytų valstijose (pirmenybę

teikiant Rochester, NY mieste vykdomiems projektams).

LF informacija

Po visų tragedijų ir kančių miela draugė

A.† A.
**ALDONA
RAULINAITIENĖ**

paliko šį pasaulį.

Reiškiame nuoširdžią užuojautą dukrai INGRIDAI su vyru STEVE, marčiai KLARI ir anūkams ALINAI, LIVIJAI, EMAI ir ERIKUI.

Kartu liūdime:

A. Giedraitienė, dukros Eglė ir Rūta bei sūnus Kastytis

Elektrinė yra labai arti Vilniaus, šalia teka Neris, ant kurios krantų be Vilniaus ir Kauno yra daugiau Lietuvos miestų. Jei įvyktų avarijos, kurių metu ištektų skystos radioaktyvios medžiagos, tai jos patektų į gruntinius ir Neries vandenį. Sprendimas statyti elektrinę būtent Astrave – neabejotinai su politine potekste. Šiais metais Baltarusijoje numatytas pirmojo Astravo atominės elektrinės reaktoriaus atidarymas. Kitamet numatyta antrojo reaktoriaus eksploatacijos pradžia. Pagal Baltarusijos valdžios planus, iš viso Astravo atominę elektrinę turėtų sudaryti keturi reaktoriai. Tad nors tenka pripažinti, jog Lietuvos valdžia per pastarąjį dešimtmetį padarė lemtingą klaidą, nesimdama visų imanomų priemonių grėsmės prie pat Lietuvos sienos atsiradimui, būtina konstatuoti: vis dar turime galimybę apsisaugoti nuo didesnės žalos atsiradimo. Nors dalis Astravo AE jau pastatyta, projektas dar nėra baigtas – ryžtingas Lietuvos interesų gynimas ir vieninga Europos pozicija vis dar gali užkirsti kelią tolesnei atominės elektrinės plėtrai.

Lietuvoje yra įkurta visuomeninės organizacija „Sąjūdis prieš Astravo AE“, kuri siekia, jog:

- 1) Astravo AE elektros energija nepatektų į ES rinką,
- 2) Būtų sustabdyta tolesnė Astravo AE plėtra arba atominėi elektrinei parinkta kita, saugi vieta,
- 3) Lietuva ir ES imtųsi visų diplomatinė ir politinių priemonių atominės elektrinės saugumui užtikrinti.

Nepavyko pasiekti, kad Baltarusija nestatytų savo atominės elektrinės Astrave, tad dabar Lietuva turėtų padaryti viską, kad ši pavojingoje vietoje statoma jėgainė būtų kuo

mažiau pavojinga Lietuvai ir jos žmonėms. Veikti dar ne vėlu: Astravo grėsmei vienin-gai tarkime NE.

Praeitų metų spalio mėn. Čikagoje vykusioje JAV lietuvių bendruomenės Tarybos sesijoje buvo priimtas toks nutarimas:

Dėl Astravo

Atsižvelgiant į Lietuvos Prezidento raginimą „siekti Europos Sąjungos lygiu apsisaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, taip pat užtikrinti, kad nebūtų perkama jose pagaminta energija“, įpareigoja JAV LB raginti JAV lietuvius kreiptis į JAV Kongresą bei dabartinę administraciją dėl paramos šiai Lietuvos pozicijai.

Amerikos lietuviai turėtų palaikyti nuolatinį JAV karinių ir oro erdvės saugumo pajėgų buvimą Lietuvoje. siekiant didesnio ilgalaikio JAV karinio įsitraukimo Lietuvoje ir visame regione.

Šiuo metu atgrasymui ir pratyboms su Lietuvos kariais mūsų šalyje yra Jungtinių Amerikos Valstijų rotacinės pajėgos – bataliono dydžio vienetas, kuriame yra per 500 JAV sausumos pajėgų karių. Į Lietuvą jie atvyko kaip JAV sausumos pajėgų operacijos „Atlanto ryžtas“ dalis ir bus ten iki šio pavasario. Tuo JAV demonstruoja savo kolektyvinės gynybos įsipareigojimą NATO sąjungininkams užtikrinant saugumą po agresyvių Rusijos veiksmų Ukrainoje. JAV yra Lietuvos strateginė partnerė ir pagrindinė Baltijos regiono saugumą užtikrinanti sąjungininkė, aktyviai dalyvaujanti įgyvendinant saugumo užtikrinimo priemones Baltijos šalyse, stiprinant regiono saugumą ir stabilumą. NATO ir JAV karinių pajėgų dislokavimas Lietuvoje yra ne-

pakeičiamas, ir tam užtikrinti turime dėti visas pastangas, visais lygmenimis.

Mes, užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai, turime aktyviai dalyvauti Lietuvos rinkimuose ir tokiu būdu išreikšti savo pilietinę poziciją.

Šiais metais vyksiančiuose Seimo rinkimuose turėsime atskirą Pasaulio lietuvių vienmandatę rinkimų apygardą. Vyriausioji rinkimų komisija sprendimą steigti atskirą apygardą užsienio lietuviams priėmė po Pasaulio lietuvių bendruomenės prašymo atsižvelgusi į aktyvų dalyvavimą praėjusiuose prezidento ir Europos Parlamento rinkimuose.

Turime siekti, jog mūsų vaikai ir vaikaičiai kalbėtų, rašytų ir skaitytų lietuviškai.

Šiuo metu JAV veikia 44 lituanistinės mokyklos, kuriose mokosi daugiau kaip 2000 mokinių ir dirba daugiau kaip 350 mokytojų bei padėjėjų, tačiau kiekvieno mūsų pareiga – kalbėtis su savo vaikais lietuviškai šeimoje, mokyti juos lietuviškų papročių, tradicijų, kuo daugiau pasakoti apie Lietuvą, jos pasiekimus ir pasididžiavimus. Tik tokiu būdu mums pavyks išsaugoti savo tapatybę.

Tad šiandien svarbu užtikrinti, kad dirbtume kartu su Lietuva, prisidėtumėme prie ekonomikos, demokratinių tradicijų stiprinimo mūsų šalyje, skiepytumėm savo vaikuose meilę Lietuvai. Stenkimės palaikyti ryšius, bendrauti su JAV Prezidentu D. Trump, senatoriais, Kongreso nariais, gubernatoriais, valdžios atstovais. Leiskime jiems žinoti, kad JAV lietuviai balsuoja šios šalies rinkimuose, atkreipkime JAV valdžios dėmesį į mūsų šalies pasiekimus, skatinkime juos remti Lietuvą. Mes dirbsime kartu.

RAMINA TOKIJO OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ ORGANIZATORIAI

Reaguodamas į visame pasaulyje plintantį koronavirusą, jo grėsmes bei sklandančius gandus apie galimą olimpinių žaidynių atšaukimą, Tokijo olimpinių žaidynių organizacinis komitetas išplatino laišką, skelbiama Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) pranešime spaudai.

Laiške rašoma, jog Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK) ir Tokijo olimpinių žaidynių organizacinis komitetas bendradarbiaudamas su specialiosiomis tarnybomis stebi infekcinių ligų plitimo situaciją, sukūrė apsiekitimo naujausia informacija sistemą,

toliau siekia užtikrinti sklandų Tokijo olimpinių žaidynių pasiruošimo etapą ir, kaip planuota, Japonijos sostinėje liepos 24-rugpjūčio 10 dienomis surengti XXXII-ias vasaros olimpinės žaidynes.

Pateikiame svarbiausią Tokijo olimpinių žaidynių organizacinio komiteto laiško dalį:

„Japonijos vyriausybė įsteigė Reagavimo į naująjį korona virusą padalinį, kuriam vadovauja Ministras Pirmininkas, ir yra pasiryžusi skirti visą dėmesį viruso poveikiui bei į jį veiksmingai reaguoti. Tokijo metropoliteno valdžia įsteigė vidines specialios paskirties pajėgas, o Tokijo 2020 organizacinis komitetas įsteigė Priemonių prieš naująjį korona virusą specialiosios paskirties pajėgas, kurioms vadovauja vykdomasis direktorius Toshiro Muto. Sukūrėme Tokijo 2020 ir TOK nuolatinio apsiekitimo naujausia informacija sistemą ir toliau planuojame glaudžiai bendradarbiauti.

Savo pranešime TOK narys

Dickas Poundas labai išsamiai paaiškino, kad TOK ir toliau sieks užtikrinti sėkmingą Tokijo 2020 olimpinių žaidynių pradžią. TOK dar kartą pakartojo, kad pasirengimas Tokijo 2020 olimpinėms žaidynėms vyksta kaip numatyta. Infekcinių ligų atsakomosios priemonės yra svarbi Tokijo 2020 organizacinio komiteto planų surengti saugias žaidynes dalis. Tokijo 2020 organizacinis komitetas tęs bendradarbiavimą su visomis atitinkamomis organizacijomis, kurios atidžiai stebi visus infekcinių ligų atvejus. Taip pat kartu su šiomis organizacijomis peržiūrėsime visas atsakomasias priemones, kurių gali prireikti. Visa kita yra spėlionės.

Atsižvelgdami į visus gandus apie žaidynių atšaukimą arba nukėlimą, turėkite omenyje, kad Tokijo 2020 organizacinis komitetas niekada nesvarstė žaidynių atšaukimo galimybes. Kaip minėta anksčiau, pasiruošimas žaidynėms vyksta pagal planą”, – skelbiama laiške.

Tokijo olimpinės žaidynės vyks š.m. liepos 24 – rugpjūčio 10 dienomis.

LRT

KINIJOS PLAUKIMO ŽVAIGŽDEI SKIRTA ILGALAIKĖ DISKVALIFIKACIJA

Triskart olimpiniam plaukimo čempionui iš Kinijos bei vienam pagrindinių Dano Rapšio varžovų plaukimo laisvuju stiliumi rungtyje – Sun Yangui – vasario 28 d. Sporto arbitražo teismas (CAS) skyrė 8 metų diskvalifikaciją, skelbiama tinklalapyje swimswam.com.

Sportininkas nubaustas už savavališkai neatliktą dopingo testą 2018-ųjų rugsėjį. Pats plaukikas kiek anksčiau yra teigęs, kad neatliko minėto dopingo testo dėl to, jog į jo namus atvykę antidopingo agentūros pareigūnai nenurodė savo tapatybių.

28-erių metų sportininkas praėjusių metų sausį buvo išteisintas pasaulinės plaukimo organizacijos (FINA), tačiau su tokio verdiktu nesutiko

pasaulinė antidopingo organizacija (WADA).

WADA apeliacija buvo patenkinta CAS ir kinų plaukimo žvaigždei skirta ilga diskvalifikacija.

CAS pabrėžė, kad S. Yango du iškovoti aukso medaliai praėjusių metų pasaulio čempionate Pietų Korėjoje anuliuoti nebus. Kinui lieka galioti visi iki šio CAS sprendimo iškovoti apdovanojimai.

Lietuvos atstovas D. Rapšys, užėmęs ketvirtą 400 m laisvuju stiliumi plaukimo rungtyje, į bronzos medalį nepretenduos.

S. Yangas savo karjeroje jau buvo sulaukęs trijų mėnesių diskvalifikacijos 2014 m. Tąkart kino organizme aptikta draudžiamo preparato trimetazidino.

LRT

LIETUVOS BEISBOLININKAI VILNIUJE TAPO EUROPOS VICEČEMPIONAIS

Vilniuje surengtame pirmajame Europos beisbolo-5 čempionate Lietuvos rinktinė iškovojo sidabro medalius. Ne vieną staigmeną pateikę lietuviai taip pat pelnė kelialapį į šių metų pabaigoje Meksikoje vyksiantį pasaulio beisbolo-5 čempionatą, pranešama žiniatėje spaudai.

Kovo 1 d. Vilniaus „Litexpo” rūmuose vykusių pirmenybių finale lietuviai 0-2 pralaimėjo čempionato favoritei Prancūzijos ekipai.

Padėtis Lietuvos ekipai su-sikomplicavo dar prieš finalą, nes apsišilimo metu traumą patyrė vienas iš pagrindinės sudėties žaidėjų. Nepaisant to, pirmajame susitikime pirmus tris kėlinukus vyko lygi kova, tačiau ketvirtajame lietuviams nepavyko atsilaikyti nuo tikslų ir stiprių varžovų atakų ir prancūzai pelnė net 11 taškų iš eilės ir šventę pergalę 20:10.

Antrasis susitikimas baigėsi Prancūzijos rinktinės pergale 12:1.

Pirmaisiais Europos vicečempionais tapo Ugnė Kučinskaitė (Utena), Nomeda Neverauskaitė (Vilnius), Aistė Vaišnoraitė (Kaunas), Vilius Paikovas (Radviliškis), Lukas Pupininkas (Vilnius), Tomas Ramelis (Utena), Lukas Sirgėdas (Utena) ir Tomas Jankoitis (Vilnius). Vyriausias treneris – Eimantas Žičkus (Utena).

„Tai yra pirmas čempionatas ir buvo sunku vertinti, kas bus favoritai. Čempionatas parodė, kad mūsų suburta komanda buvo tikrai pajėgi ir užėmėme tikrai labai aukštą vietą. Labai didžiuojusi savo komanda. Dėkojame žiūrovams, kurie atvyko mus palai-kyti. Manau, kad šis žaidimas įgaus pagreitį Europoje ir vis labiau populiarės”, – kalbėjo E. Žičkus.

Treneris prisipažino, kad finale kautis jau buvo sudėtinga.

„Pirmąją dieną buvo tikslas žiūbūt išeiti iš grupės ir analizuoti varžovus. Pavyko laimėti tai, ką planavome, o antrą dieną jau siekėme kilti kuo aukščiau. Šeštadienis mums buvo „superinis”. Neklydome gynyboje, puolime žaidėme pagal planą ir dėl to pasiekėme tokį gerą rezultatą. Prieš finalą praradome svarbų gynybos žaidėją ir tai galbūt kitiems atsiliepė psichologiškai. Galbūt aš nesugebėjau tinkamai nu-teikti komandos rungtynėms. Puolimas klostėsi puikiai, bet klaidos ir gynyba neleido laimėti. Reikia pripažinti, kad pasimatė aukštesnis varžovų meistriškumas ir tai, kad prancūzai jau ilgiau žaidžia šį žaidimą”, – aiškino E. Žičkus.

Lietuvos beisbolo aso-ciacijos (LBA) prezidentas Virmidas Neverauskas prisi-pažino, kad rinktinės pasiro-dymas viršijo visus lūkesčius.

„Sidabro medalis – labai didelis pasiekimas. Mes kėlė-me užduotį patekti į aštuntuką bei žinojome, kad ir šį rezul-tatą pasiekti nebus lengva. Mums pavyko perprasti šio žaidimo subtilybes ir galbūt kažkiek namų sienos padėjo. Pasaulio čempionatas nebuvo mūsų planuose, todėl iškart kreipsimės į Švietimo, moks-lo ir sporto ministeriją, nes pateiktuose dokumentuose nebuvo nurodę dalyvavimo planetos čempionate. Tiesą sa-kant, pasaulio čempionatu dar nesidomėjau, nes buvo sunku tikėti, kad pavyks nugalėti tokias šalis kaip Nyderlandai, Rusija, Čekija”, – kalbėjo V. Neverauskas.

Įdomu tai, kad Rusijos rinktinėi atstovavo geriausi žaidėjai iš šios šalies beisbolo ir softbolo nacionalinių komandų. Tarp jų ir vienas beis-bolininkas iš Kubos, turintis Rusijos pilietybę.

„Mūsų beisbolo rinktinės lyderiai ne itin norėjo žaisti beisbolą-5, todėl mes stengė-mės suburti jauną ir am-bicingą ko-mandą. Tie, kurie žaidė, pasirodė pui-kiai, buvo daug emoci-jų”, – sakė V. Neverauskas.

LRT

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

Savings - 1.31% IRA - 1.51%

*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
 www.clcu.org